

OBSAH :	strana
A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
A.1. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi	3
A.2. Špecifický účel a hlavné ciele obstarania	3
A.3. Rozsah a obsah	4
A.4. Podklady	5
A.5. Hodnotenie doterajšieho územného plánovania v riešenom území, zaradenie a hodnotenie navrhovaného riešenia v súvislosti s ÚPN-M Žilina	6
A.6. Údaje o súlade riešenia so zadáním	6
A.7. Vymedzenie hranice riešeného územia	6
A.8. Základné údaje charakterizujúce riešené územie	7
B. RIEŠENIE URBANISTICKEJ ŠTÚDIE	7
B.1. Analýza riešeného územia	7
B.1.1. Opis riešeného územia a popis pozitívnych a negatívnych javov ovplyvňujúcich obytné a životné prostredie riešeného územia	7
B.1.2. Identifikácia problémov – celoplošné, bodové a líniové závady	10
B.1.3. Participácia občanov pri riešení problémov sídliska	11
B.2. Návrh riešenia	12
B.2.1. Urbanistický návrh	12
B.2.2. Návrh dopravy	16
B.2.3. Návrh zelene	19
B.2.4. Návrh malej architektúry	22
B.3. Závery	23
B.3.1. Všeobecne	23
B.3.2. Sumarizácia navrhovaného riešenia pre jednotlivé sektory	24
B.3.3. Odporúčané prioritné priestory na revitalizáciu v sídlisku	28
B.3.4. Záver	28
C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	28
C.1. Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu	28
D. DOKLADOVÁ ČASŤ	29

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1. ÚDAJE O SPRACOVATEĽOVI A OBSTARÁVATEĽOVI

A.1.1 Obstarávateľ a zhotoviteľ

Práce na Urbanistickej štúdii – Revitalizácia sídliska Hliny VIII (ďalej len – „UŠ Revitalizácia sídliska Hliny VIII“ alebo UŠ Hliny VIII resp. len „UŠ“) – sú vypracované v zmysle zmluvy o dielo zo dňa 10.07.2019 medzi :

obstarávateľom: mesto Žilina
Nám. Obetí komunizmu 1
011 31 Žilina
štatutárny zástupca : Mgr. Peter FIABÁNE, primátor mesta

a

zhotoviteľom : Ing. arch. Maroš LIKAVČAN, autorizovaný architekt
976 34 Kordíky 133
Ateliér: Architektonické ateliéry AUT,
Žitná 13, 01001 Žilina

Riešiteľský kolektív:

Urbanistický návrh:	Ing. arch. Maroš LIKAVČAN Ing. arch. Peter NEZVAL Ing. arch. Lenka LIKAVČANOVÁ
Návrh dopravy:	Ing. arch. Peter NEZVAL
Konzultácie k navrhovanému riešeniu dopravy:	Ing. Roman TISO
Návrh zelene:	Ing. Matej JASENKA, PhD.

Participáciu s občanmi a dotazníkový prieskum zabezpečoval Tlačový odbor mesta Žilina.

A.1.2 Zástupca obstarávateľa

V obstarávaní mesto Žilina zastupovala odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „ÚPD“) a územnoplánovacích podkladov (ďalej len „ÚPP“) Ing. arch. Júlia Durdyová, reg. č. 222, Mestský úrad v Žiline, ref. územného plánu a urbanizmu.

A.2. ŠPECIFICKÝ ÚČEL A HLAVNÉ CIELE OBSTARANIA

A.2.1 Dôvod a špecifický účel urbanistickej štúdie

Dôvodom pre obstaranie UŠ Revitalizácia sídliska Hliny VIII je zámer mesta pretvoriť a dotvoriť verejné priestory sídliska Hliny VIII, pričom prioritným zámerom UŠ je navrhnuť plnohodnotné, atraktívne, funkčne a esteticky vyvážené obytné prostredie.

A.2.2 Určenie hlavných cieľov urbanistickej štúdie

a) Hlavným cieľom bolo, na základe analýzy problémov v území, navrhnuť koncepčné smerovanie v jednotlivých priestoroch sídliska a jeho štruktúr v synergii s jeho celkovým charakterom, pretvorenie a dotvorenie verejných priestranstiev sídliska tak, aby UŠ mohla slúžiť ako východiskový podklad pre spracovanie projektových dokumentácií obnovy verejných priestranstiev.

b) Cieľom UŠ nebol návrh umiestnenia nových objektov pozemných stavieb, respektíve návrh prístavieb, dostavieb či nadstavieb, ale vytvorenie plnohodnotného, atraktívneho, funkčne a esteticky vyváženého obytného prostredia sídliska s ktorým sa jeho obyvatelia stotožnia a zoberú ho za svoje.

A.3. ROZSAH A OBSAH

UŠ Revitalizácia sídliska Hliny VIII je adjustovaná v ôsmich sadách (výkresová i grafická časť). Súčasťou sú aj dokladované riešenie v digitálnej forme na CD-R nosiči. UŠ má nasledovný obsah:

A/ Textová časť:

- Sprievodná správa
- A. Základné údaje
- B. Riešenie urbanistickej štúdie
- C. Doplnujúce údaje
- D. Dokladová časť

Poznámka:

Sylabus Sprievodnej správy je primerane upravený, oproti tomu čo legislatívne vyžaduje rozsah a obsah UŠ spracovanej ako územnoplánovací podklad. Dokladuje len riešené javy vyplývajúce zo špecifického účelu tejto UŠ a je kompatibilný so Zadaním a jeho ustanoveniami uvedenými v bode 7. Požiadavky na rozsah a spôsob spracovania UŠ Revitalizácia sídliska Hliny VIII.

B/ Grafická časť:

v.č.1	Výkres širších vzťahov	M 1 : 5 000
v.č.2	Problémový výkres	M 1 : 1 000
v.č.3	Komplexný urbanistický návrh	M 1 : 1 000
v.č.4	Návrh dopravného riešenia	M 1 : 1 000
v.č.5	Návrh zelene	M 1 : 1 000
v.č.6	Návrh funkčného rozmiestnenia malej architektúry	M 1 : 1 000
v.č.7	Urbanistické a architektonické detaily	M 1 : 500

Výkres č.1 je spracovaný na podklade ÚPN-M Žilina v platnom znení (zväčšenom výkrese Komplexného urbanistického návrhu do M 1:5000) do ktorého je vložený výrez komplexného urbanistického návrhu tejto UŠ (zmenšeného do M 1:5000).

Súčasťou výkresu č.2 je aj fotodokumentácia súčasného stavu, súčasťou výkresov č.3 až č.7 sú aj detaily, dokumentujúce podrobnejšie riešenia dielčích častí územia resp. príklady a predstavy o riešení týchto častí.

Výkresová časť (výkresy č.2 až 6) je vypracovaná na podklade výkresu katastrálnej mapy vymedzenej časti územia mesta Žilina doplnenej o:

- Dokumentovanie súčasného stavu technickej infraštruktúry, jej generovaním spracovateľom UŠ (objednaná služba u autorizovanej geodetickej kancelárie - ing. František Sýkora) z disponibilných podkladov (na základe odpovedí po zaslaní žiadostí získaných obstarávateľom) od správcov sietí a podkladov ktorými disponuje vyššie uvedená geodetická firma. Existujúce inžinierske siete sú dokumentované vo výkrese č.2 – Problémový výkres a vo výkrese č.4 – Návrh dopravného riešenia).
- Pasport vzrastlej zelene získaný priemetom stavu z ortofotomapy a aktualizovaný a doplnený prieskumom v teréne (s dokumentovaním vo výkrese č.2, č.3 a č.5).
- Situáciami novostavieb z dokumentácií pre stavebné povolenie poskytnutých obstarávateľom (s dokumentovaním vo výkresoch č.2 až č.6).
- Javy ktoré nezachytávala katastrálna mapa (niektoré chodníky, komunikácie, stavby a drobné stavby) po prieskume v teréne premietol spracovateľ do podkladu tejto UŠ.

Poznámka:

Spracovateľ upozorňuje, že z vyššie uvedených podkladov a doplnených podkladov do základného situačného podkladu bolo možné spracovať UŠ, no pre následnú projektovú prípravu bude nevyhnutné zabezpečiť geodetické zameranie územia vrátane digitálnych vrstiev aktuálneho

stavu v katastrálnej mape. Pri geodetickom zameraní bude nutné identifikovať aj všetky inžinierske siete s overením u jednotlivých správcov infraštruktúry!!!

Z uvedeného vyplýva, že spracovaný podklad pre vypracovanie UŠ je orientačný a presne nezachytáva súčasný stav, ktorý by v plnej miere zastúpil geodetické zameranie územia.

A.4. PODKLADY

Pri spracovaní UŠ boli k dispozícii nasledovné územnoplánovacie doklady a ostatné podklady:

A.4.1. Schválená ÚPD, vzťahujúca sa k riešenému územiu

- **ÚPN-M Žilina** schválený uznesením MsZ v Žiline č.15/2012 dňa 20.02.2012, jeho záväzná časť boli vyhlásené VZN č.4/2012,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.1** schválený uznesením MsZ v Žiline č. 90/2013 dňa 24.06.2013, jeho záväzná časť boli vyhlásené VZN č.9/2013,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.2** schválený uznesením MsZ v Žiline č. 129/2015 dňa 29.06.2015,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.3** schválený uznesením MsZ v Žiline č. 130/2015 dňa 29.06.2015, ktorých záväzná časť boli vyhlásené VZN č.14/2015;
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.4** schválený uznesením MsZ v Žiline č.107/2016 dňa 28.06.2016, jeho záväzná časť boli vyhlásené VZN č.21/2016,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.5** schválený uznesením MsZ v Žiline č.107/2018 dňa 23.04.2018, jeho záväzná časť boli vyhlásené VZN č.5/2018,
- **ÚPN-M Žilina ZaD č.6a** schválený uznesením MsZ v Žiline č.62/2019 dňa 11.02.2018, jeho záväzná časť boli vyhlásené VZN č.2/2019, (ďalej len ÚPN-M Žilina a VZN).

A.4.2 Ostatné podklady

- Prieskumné práce v teréne, za účelom zistenia skutočného využitia plôch, objektov a dopravnej infraštruktúry, priestorových pomerov, negatívnych javov a pod., (Ing. arch. Maroš Likavčan a kol., 07- 09/2018).
- Odpovede po oznámení o obstarávaní UŠ od správcov inžinierskych sietí poskytnuté obstarávateľom (08-09/2015).
- Katastrálna mapa (poskytnutá obstarávateľom).
- Ortofotomapa mesta Žilina (poskytnutá obstarávateľom).
- Fotodokumentácia (archív spracovateľa).
- Ostatné doplňujúce podklady poskytnuté obstarávateľom so vzťahom k riešenému územiu napr. PD novostavieb v území:
 - Polyfunkčný objekt Suvorovova – prístavba, nadstavba, a stavebné úpravy telekomunikačnej budovy na polyfunkčný objekt, DSP (PROMA s.r.o. Žilina, 08/2012),
 - Križovatka Komenského – Suvorovova, DSP, (DAQE s.r.o. Žilina, 12/2015,
 - Komenského rezidencia – prístavba, nadstavba a stavebné úpravy, DSP (ATELIÉR 3A s.r.o., 11/2018).
- Hlukové mapy, <http://www.laermkarten.de/ssc/Bytca-ZilinaKysuce-Strecno/>.
- Zadanie, Urbanistická štúdia Revitalizácie sídliska Hliny VIII, Mestský úrad v Žiline, ref. Územného plánu a urbanizmu, Ing. arch. Júlia Durdyová, OSO č. preukazu 222, 06/2019.
- Pracovné rokovania k rozpracovanému Návrhu UŠ na MÚ ref. Územného plánu a urbanizmu.
- Vyhodnotenie pripomienok od občanov v dotazníkovom prieskume po prezentácii Analýzy riešeného územia UŠ, poskytnuté obstarávateľom (09//2019).
- Relevantné pripomienky občanov k prezentácii Návrhu riešenia zo dňa 22.10. vyhodnotené obstarávateľom na zapracovanie do tzv. „čistopisu“ Návrhu UŠ.
- Stanovisko spracovateľa UŠ k názorom občanov po prezentácii Analýzy riešeného územia UŠ (09/2019),
- Vyhodnotenie pripomienok od občanov po prezentácii Návrhu riešenia UŠ, (10//2018),
- Štúdia statickej dopravy vybraných mestských priestorov v meste Žilina, výkres Návrh rozšírenia plôch pre statickú dopravu, ing. S. Tabaček, ing. B. Malá, ing. I. Šubjaková, 12/2008,
- Všeobecné posúdenie problematiky k riešeniu UŠ zaslané emailom, Ing. arch. Dušan Maňák, poslanec MZ za obvod Hliny 09.09.2019

A.5. HODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNOVANIA V RIEŠENOM ÚZEMÍ URBANISTICKEJ ŠTÚDIE, ZARADENIE A HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA URBANISTICKEJ ŠTÚDIE V SÚVISLOSTI S ÚPN-M ŽILINA

A.5.1 Hodnotenie doterajšieho územného plánovania v riešenom území urbanistickej štúdie

K riešenému územiu sa, po ukončení výstavby sídliska v roku 1977, doteraz nevzťahoval žiadny ďalší územnoplánovací podklad vo forme Urbanistickej štúdie, resp. Územnoplánovací doklad vo forme Územného plánu zóny spracovaný v rozsahu sídliska Hliny VIII.

Po ukončení výstavby sídliska v roku 1977, v rámci vtedajšieho riešenia tzv. Komplexnej bytovej výstavby (ďalej len tzv. „KBV“), sa ďalšia výstavba v území riešila priamo dokumentáciami pre územné rozhodnutie a následné stavebné povolenie.

Pre riešené územie UŠ platí z hľadiska záväznej ÚPD ÚPN-M Žilina v platnom znení. V roku 2011 bol spracovaný a uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline číslo 15/2012 dňa 20.02.2012 schválený Územný plán mesta Žilina, pričom jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 4/2012; v 01/2013 bol spracovaný a uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 90/2013 dňa 24.06.2013 schválený Územný plán mesta Žilina – Zmeny a doplnky číslo 1, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 9/2013; v roku 2015 boli spracované Územný plán mesta Žilina – Zmena a doplnok číslo 2 schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 129/2015 dňa 29.06.2015 a Územný plán mesta Žilina – Zmena a doplnok číslo 3 schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 130/2015 dňa 29.06.2015, ktorých záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 14/2015; v 06/2016 bol spracovaný a uznesením Mestského zastupiteľstva v Žiline č. 107/2016 dňa 28.06.2016 schválený Územný plán mesta Žilina – Zmeny a doplnky číslo 4, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č. 21/2016, v 01/2018 bol spracovaný a uznesením MsZ v Žiline č. 107/2018 dňa 23.04.2018 schválený ÚPN-M Žilina – ZaD č.5, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č.5/2018; v 10/2018 bol spracovaný a uznesením MsZ v Žiline č.62/2019 dňa 11.02.2019 schválený ÚPN-M Žilina – ZaD č.6a, ktorého záväzné časti boli vyhlásené VZN č.2/2019 (ďalej len ÚPN-M Žilina v platnom znení a VZN v platnom znení).

A.5.2 Zaradenie riešeného územia a hodnotenie navrhovaného riešenia urbanistickej štúdie v súvislosti s ÚPN-M Žilina

Podľa ÚPN-M Žilina v platnom znení riešené územie UŠ leží na juho – západnej hranici Centrálnej mestskej zóny (ďalej len „CMZ“) v Urbanistickom obvode 01 – Centrum a v urbanistickom okrsku 03 - Malá Praha.

Podľa ÚPN-M Žilina v platnom znení je územie sídliska Hliny VIII súčasťou funkčných plôch ozn. 1.3.BH/01, 1.3.BH/02, 1.3.OV/01, 1.03.Š/01 a 1.03.Š/03.

Navrhované riešenie UŠ s návrhom dotvorenia verejných priestranstiev, ako hlavného cieľa revitalizácie vnútroblokov v riešenom území, je spracované v súlade s ÚPN-M Žilina v platnom znení. Rešpektuje záväzné ustanovenia ÚPN-M vo forme regulatívov vyplývajúcich pre jednotlivé vymedzené funkčné plochy, ktoré zasahujú do riešeného územia UŠ.

A.6. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

UŠ Revitalizácia sídliska Hliny VIII je vypracovaná v zmysle odsúhlaseného Zadania pre Urbanistickú štúdiu - Revitalizácia sídliska Hliny VIII.

A.7. VYMEDZENIE HRANICE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

UŠ Revitalizácia sídliska Hliny VIII je spracovaná v hlavných výkresoch v.č. 2, v.č. 3, v.č. 4, v.č. 5, v.č. 6 pre vymedzené územie v katastrálnom území v mierke 1:1 000. Detail v.č. 7 je spracovaný v mierke 1:500 a výkres č.1 Širšie vzťahy (na podklade ÚPN-M Žilina zväčšenom do mierky 1:5 000) v mierke 1:5 000.

Riešené územie je vymedzené:

- zo severu ulicou Suvorovova
- z východu ul. Komenského
- z juhu a západu cestou I/60 – Mostnou ulicou

Zapojenie kontaktných území je dokumentované katastrálnou mapou poskytnutou obstarávateľom k vypracovaniu tejto UŠ.

A.8. ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE RIEŠENÉ ÚZEMIE

Sídliisko Hliny je prvé a najstaršie sídlisko v Žiline. Tvorí ho 8 menších samostatných sídlisk Hliny I až Hliny VIII a tie sa zadeľujú do dvoch urbanistických celkov Hliny I až IV a Hliny V až VIII. S výstavbou sídlisk v tzv. KBV sa začalo v roku 1955 a ukončenie výstavby bolo v roku 1977.

Sídelný útvar Hliny je územím priamo nadväzujúcim na historickú časť mesta a súčasne širšie centrum mesta. Pôvodná výstavba na sídlisku Hliny VIII, riešená ako tzv. KBV bola ukončená v roku 1977.

Od roku 2008 sa začali na sídlisku Hliny VIII investičné aktivity súvisiace s tzv. „zahusťovaním sídliska“. Ide o nasledovné stavby:

- Novostavba - „Nové bývanie“ – 4 obytné bloky na ploche pôvodného ihriska pri základnej škole Hliny VIII za Energetickým učilištom, Lichardova 26 až 48.
- Prístavba, nadstavba a stavebné úpravy – „Komenského rezidencia“ - objektu bývalej Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity, Komenského 52.
- Nadstavba a stavebné úpravy – Polyfunkčný objekt Suvorovova“ – objektu bývalej telekomunikačnej budovy, Suvorovova 30.
- Prestavba internátov SOU energetického na sídlo VÚC

Na sídlisku Hliny VIII sa ešte, okrem pôvodných bytových domov, nachádzajú aj nasledovné objekty občianskej vybavenosti (ďalej len „OV“):

- Obchodný dom Družba – COOP Jednota, Daxnerova 43,
- Dom služieb („Kľúčové centrum“), Daxnerova 36,
- Základná škola Hliny VIII, Lichardova 24 (ako základná OV),
- Materská škola, Suvorovova 20, (ako základná OV),
- Materská škola, Suvorovova 24A, (ako základná OV),
- Administratívna budova Žilinského samosprávneho kraja, Komenského ul.48, (ako vyššia OV),
- Stredné odborné učilište energetické, Komenského ul.50, (ako vyššia OV),
- „Polyfunkčný objekt Suvorovova“ – vo výstavbe, Suvorovova 30.
- Firma Vanes – bývalé zariadenie staveniska ešte z výstavby sídliska (provizórna – dočasná stavba), doplňujúci údaj: Súpisné číslo 603 na parcele číslo 6163/ 9, druh stavby – sklad, súkromní vlastníci, titul nadobudnutia - kúpa Č.V 3582/97-2049/97
- DOEM s.r.o, Lichardova 7,
- Jedáleň – výdaj jedál, zariadenie mesta Žilina, ako objekt v UŠ pre odporúčané umiestnenie KOMUNITNÉHO CENTRA HLINY VIII, Lichardova ulica, (ako základná OV),

V stredozaľadnej časti sídliska sa nachádza „Sídliiskový park“, ktorý možno považovať za významný urbanistický prvok a vybavenosť v urbanistickej štruktúre sídliska. Na jeho východnom okraji sa nachádza verejné vyhradené (opložené) športovo - rekreačné ihrisko, ktoré bolo postavené ako náhrada za zrušené ihrisko pri Základnej škole Hliny VIII.

Podľa disponibilných štatistických údajov od obstarávateľa (údaj v Zadaní pre vypracovanie tejto UŠ) žilo na sídlisku Hliny VIII k 30.04.2019 – 1350 obyvateľov v 756 – tich bytoch.

Orientačná plocha sídliska Hliny VIII je 13 ha. Aktuálna hustota je 104 obyv./ha.

B. RIEŠENIE URBANISTICKEJ ŠTÚDIE

B.1 ANALÝZA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

B.1.1. Opis riešeného územia a popis pozitívnych a negatívnych javov ovplyvňujúcich obytné a životné prostredie riešeného územia

Súčasné sídlisko Hliny VIII nesie typické znaky pôvodnej výstavby a urbanistickej štruktúry KBV z obdobia socializmu v 70-tych rokoch, do ktorej neskôr vstúpili ďalšie umiestnené stavby (po roku 2008) z tzv. „zahusťovania sídliska“. Pôvodná obytná výstavba bola prevažne riešená technológiou panelovej výstavby. „Zahusťovanie“ sa sústredilo na stredovýchodný okraj územia.

Pôvodná výstavba sídliska bola ukončená v roku 1977, t.j. pred 42 rokmi. Sídlisko vykazuje všetky znaky „zabývaného“ územia, čo hlavne dokumentuje existujúca vzrastlá zeleň. S dlhším obdobím od ukončenia výstavby sa však v území celoplošne ukazujú znaky zanedbanej údržby a to

takmer na všetkých existujúcich komunikáciách i plochách verejnej zelene. Hlavne pri vzrastlej zelene identifikujeme všeobecný problém „divokého“ rastu stromov bez zásahov ktoré by dokumentovali jej ošetrovanie ako parkovo udržiavanej zelene. Tiež sa vo vnútroblokoch „objavuje“ nekoncepčne umiestnená vzrastlá zeleň i krovitá zeleň s tzv. svojpomocnej výsadby.

Pôvodný komunikačný skelet obslužnej i pešej dopravy zodpovedá pôvodným požiadavkám na ich dimenzovanie. Najvypuklejšie je to vidieť v poddimenzovanom riešení statickej dopravy a s tým súvisiace riešenie obslužných komunikácií (napr. v šírkovom usporiadaní komunikácií aj pre dopravnú – automobilovú obsluhu).

B.1.1.1 Všeobecný opis jednotlivých javov a požiadavky mesta Žilina pri riešení revitalizácie sídlisk v meste.

Verejný priestor

Súčasný stav

V mnohých prípadoch je realizačne nedokončený podľa pôvodne navrhovanej koncepcie, následne s dlhodobou zanedbávanou údržbou.

Poznámka: Podľa požiadaviek poslancov na realizáciu menších investícií pre jeho základnú revitalizáciu, vedenie mesta eviduje požiadavky zo všetkých obvodov v celkovom objeme cca 80 mil. EUR.

Zámery mesta

Postupným zmapovaním problémov za účasti obyvateľov, užívateľov verejného priestoru a za pomoci odborníkov spracovanie štúdií revitalizácie, ktoré po prerokovaní aj za účasti dotknutých obyvateľov, budú spracované do následných projektových dokumentácií. Vydaním stavebných povolení bude môcť mesto rozhodnutím poslancov Mestského zastupiteľstva vyčleniť potrebné financie na realizáciu stavieb a zároveň možnosť požadovať aj financie zo štrukturálnych zdrojov EU.

Dopravná situácia (automobilová doprava)

Súčasný stav

V čase ich realizácie boli komunikácie projektované pre oveľa nižšiu intenzitu dopravy, kapacitu komunikácií a kapacitu odstavných parkovísk. Odstavné a parkovacie plochy boli v zmysle vtedajších noriem realizované len pre cca 25 až 30% kapacity vtedajšej potreby, s nevyužitím zastavaných plôch pod bytovými domami.

Zámery mesta

Posúdenie vhodného napojenia interného komunikačného systému sídliska v jeho napojení na vyšší dopravný systém mesta. Z hľadiska statickej dopravy vypočítať súčasnú normovú potrebu parkovísk vo vzťahu k existujúcim kapacitám pôvodných bytov (byty do 60 m² 1 parkovacie miesto, byty do 90 m² 1,5 parkovacieho miesta, byty nad 90 m² 2 parkovacie miesta + parkovacie miesta pre existujúce zariadenia školskej a občianskej vybavenosti). Stanovenie optimálnej kapacity doplnenia chýbajúcich parkovacích kapacít hlavne vo vzťahu k plochám zelene. Návrh riešenia parkovacích stojísk aj pre dobíjanie elektromobilov.

Poznámky spracovateľa:

Pre realizáciu nových parkovísk je potrebné predpokladať pre jedno parkovacie miesto na teréne cca 1.000 EUR, nadzemné parkovacie miesto cca 7.000 EUR a podzemné parkovacie miesto cca 20.000 EUR. Návrh riešenia parkovacích stojísk aj pre dobíjanie elektromobilov.

Vzľadom k tomu, že pri spracovaní ÚŠ nebol k dispozícii pasport bytov sa pri výpočte potrieb odstavných stání pre obyvateľov uplatňuje koef. 1,25 až 1,50 / byt. Do výpočtu sa nezaraďuje aktuálna výstavba z tzv. „zahusťovania sídliska“, kde sa predpokladá dodržanie normovej potreby parkovacích a odstavných stání.

Pešie plochy a pešie komunikácie, cyklistické trasy

Súčasný stav

Nedostatočná sieť, zlý stavebný a technický stav, často zatopené pri daždivých obdobiach, dlhodobou zanedbávanou údržbou, ich povrch väčšinou s asfaltovým krytom, často chýbajúci peší centrálny priestor ako plocha pre stretávanie a sociálne kontakty obyvateľov zóny.

Zámery mesta

Posúdenie celkovej siete s ich rozšírením a prípadným doplnením centrálného pešieho priestoru, prípadne jeho celková revitalizácia. Návrh riešenia nových a revitalizovaných plôch v koncepcii umožňujúcej vsakovanie dažďových vôd do podlažia a ich zadržiavania v území. Riešenie cyklistických trás (cyklodopravy) v prepojení zóny sídliska s nadradenou sieťou cyklistických trás v meste.

Vzrastlá zeleň a trávnaté plochy

Súčasný stav

Dlhodobá zanedbávaná údržba a starostlivosť, (pozn: jedno kosenie trávnatých plôch mesta je cca 200 tisíc EUR), devastované trávnaté plochy dopravou a peším pohybom. Nekoncepčne vysadená vysoká zeleň často spôsobuje neprimerané tienenie bytov a poškodzuje fasády zateplených bytových domov, koreňový systém stromov poškodzuje spevnené plochy. Neudržiavané stromy svojim vekom ohrozujú obyvateľov a odstavené motorové vozidlá.

Zámery mesta

Projekt celkovej pasportizácie existujúcej zelene s návrhom jej revitalizácie a nových druhov vhodných do obytných zón aj z hľadiska zníženia nákladov na jej údržbu. Svetový trend ponechania časti trávnatých plôch bez kosenia pre lepšie podmienky rozvoja fauny a flóry a menšieho vysušovania takýchto plôch.

Občianska vybavenosť

Súčasný stav

Posúdenie kapacít základnej vybavenosti vo vzťahu k počtu a demografickej štruktúre obyvateľstva zóny. Problém predškolských a školských areálov, ktoré pôvodne poskytovali služby pre obyvateľov zóny, dnes predstavujú kapacity pre obyvateľov celého mesta ktorí privádzajú a odvádzajú svoje deti osobnými vozidlami.

Zámery mesta

Doplnenie chýbajúcich kapacít, posúdenie voľných kapacít aj s možnosťou prenájmu takýchto priestorov vo vlastníctve iných subjektov mestom pre vytvorenie nových zariadení služieb a vybavenosti vzhľadom k demografickej štruktúre obyvateľstva.

Poznámka spracovateľa:

Riešenie občianskej vybavenosti nie je predmetom UŠ. Na druhej strane v riešenom území bola pôvodne vybudovaná základná občianska vybavenosť, ktorá principiálne aj dnes vyhovuje svojimi kapacitami. Absenciu kultúrno – spoločenskej vybavenosti naznačuje (odporúča) UŠ riešiť umiestnením komunitného centra v minimálne využívanom objekte mesta, ktorého poloha v sídlisku je optimálna.

Podzemná technická infraštruktúra

Súčasný stav

Nekoncepčné vedenie trás a ich línii v zónach bez ich sústredenia do spoločných koridorov mimo spevnených plôch a mimo koreňového systému existujúcej zelene. Neexistujúca technická mapa mesta ktorá by znázorňovala jej celkový stav v území. Dlhodobá zanedbávaná údržba a čistenie dažďovej kanalizácie.

Zámery mesta

Spracovanie technickej mapy podzemnej infraštruktúry postupne v rozsahu celého územia mesta. Vyvolanie rokovaní s majiteľmi a správcami sietí tak aby pred samotnou revitalizáciou zóny mestom zabezpečili ich výmenu alebo opravu tak, aby následne po dokončení revitalizácie nepoškodili upravený verejný priestor. Pravidelné čistenie uličných vpustov a potrubí dažďovej kanalizácie.

Poznámka spracovateľa:

V UŠ je vyznačené súčasné umiestnenie jednotlivých zariadení podzemnej technickej infraštruktúry generované z disponibilných podkladov. Riešenie technickej infraštruktúry nie je predmetom UŠ, má informatívny charakter.

Urbanistický mobiliár, detské ihriská, zariadenia pre zmesový komunálny odpad (ZKO) a triedený komunálny odpad (TKO)

Súčasný stav

Nekoncepčné riešenie, nedostatočné vybavenie, nefunkčné zariadenia, nevyriešený problém rozmiestnenia a situovania nádob pre ZKO a TKO.

Zámery mesta

Návrh dostatočného sortimentu a počtu prvkov mobiliáru, návrh ihriska pre deti a mládež, resp. dospelých a ľudí vyššej vekovej kategórii vo vzťahu k existujúcej demografickej štruktúre tejto časti obyvateľov zóny, vybaveného certifikovanými prvkami takýchto zariadení. Ustanovenie správcu ihriska, aj pre možnosť uplatnenia sa obyvateľom zóny v dôchodkovom veku, za dohodnutú mesačnú odmenu z rozpočtu mesta.

Zariadenia ZKO a TKO - celomestská štúdia možnosti riešenia veľkokapacitných kontajnerov, problém existujúcej podzemnej infraštruktúry a voľných disponibilných plôch pre ich umiestnenie.

Alternatíva riešenia vhodne situovaných uzavretých, uzamykateľných a zastrešených nadzemných zariadení.

Celkový život zóny

Súčasný stav

Verejný priestor a život v zóne nedostatočne reflektuje požiadavky konkrétnej demografickej štruktúry obyvateľov, nedostatočné zariadenia pre jednotlivé vekové a sociálne skupiny obyvateľov zóny.

Zámery mesta

Stanovenie existujúcej demografickej štruktúry a modelovanie jej vývoja v návrhovom období revitalizácie (cca 25 rokov). Na takto stanovenú štruktúru riešiť škálu typologických zariadení a vybavenosti pre zabezpečenie požadovanej revitalizácie života v zóne.

B.1.1.2 Pozitívne urbanistické znaky sídliska

Pri spracovaní UŠ, ako spracovatelia tejto UŠ, identifikujeme nasledovné pozitívne urbanistické znaky sídliska:

- relatívne nízka hustota obyvateľov na ploche sídliska (aktuálny stav 104 obyv./ha) v porovnaní so sídliskami z 90-tych rokov, kde podľa pôvodných „socialistických“ technicko – hospodárskych ukazovateľov (ďalej len „THU“) mala dosahovať až 400 obyv./ha (napr. sídlisko Hájik),
- vysoký podiel plôch verejnej zelene so zapojenou vzrastlou výsadbou stromov, vyšší podiel plôch zelene pritom, v pozitívnom slova zmysle, vyvažuje negatívne dopady z prevádzky dopravy po ceste I/60 – Mostnej cesty.
- existencia tzv. „sídlskového parku“ umiestneného v centrálnej časti riešeného územia,
- súčasné riešenie základnej dopravnej obsluhy územia, ktorá nepretína sídlisko a uplatňuje sa len koncové riešenie automobilových komunikácií vstupujúcich do sídliska s odbočeniami umiestnenými po obvodě sídliska z existujúcich obslužno – zberných komunikácií (Lichardova, Komenského a Suvorovova),
- umiestnená základná občianska vybavenosť, ktorá pokrýva základné potreby obyvateľov hlavne v oblasti základnej školskej a obchodnej vybavenosti.

B.1.1.3 Negatívne urbanistické znaky (celoplošné a bodové prvky a javy) sídliska:

Pri spracovaní UŠ, ako spracovatelia tejto UŠ, identifikujeme nasledovné negatívne urbanistické znaky sídliska:

- negatívne javy spojené s prevádzkou tranzitnej a zbernej cestnej dopravy po ceste I/60 – Mostná, ako je hlučnosť spôsobená nedostatočným a absentujúcim riešením protihlukových zábran a prašnosť, hlavne na západnom okraji riešeného územia,
- zanedbaná údržba cestných komunikácií, spevnených plôch a peších chodníkov,
- absencia niektorých chodníkov,
- absencia potrebného počtu odstavných a parkovacích stání pre bývajúcich obyvateľov,
- existencia provizórnych odstavných stání iniciovaných obyvateľmi pri bytových domoch,
- zanedbaná pravidelná údržba verejnej zelene a nekonšepčná (dopĺňaná) výsadba spôsobujúca poškodzovanie fasád, komunikácií a zatienenie bytov v nižších podlažiach,
- zanedbaná údržba komunikácií vrátane peších chodníkov,
- umiestňovaná dodatočná výstavba z tzv. zahusťovania (po roku 2008) spôsobujúca stiesnené pomery v území.

B.1.2. Identifikácia problémov – celoplošné, bodové a líniové závady

Súčasťou 1. etapy prác na UŠ bola identifikácia zistených problémov, ktoré vyplynuli z prieskumu v teréne. Spracovateľ UŠ ich okrem popisu v tejto spáve, dokumentuje aj vo výkrese č.2. Problémový výkres.

Pri identifikácii problémov, súvisiacich s hlavným cieľom UŠ pre revitalizáciu územia – verejných priestranstiev sídliska, sú identifikované nasledovné problémy.

B.1.2.1 Celoplošné závady v riešenom území:

- chýbajúca koncepcia riešenia umiestnenia nádob na KO a TKO (zber zmesového odpadu a zber triedeného komunálneho odpadu),
- absencia komplexného riešenia drobnej architektúry,
- nevyhovujúci stav povrchových úprav a riešenia obslužných komunikácií a chodníkov,
- umiestnenie už nepoužívaných prvkov akými sú „sušiaky a klepáče“,
- nevyhovujúci stav pri osvetlení verejných priestranstiev,
- absencia vodozádržných opatrení,
- absencia koncepčného riešenia a zanedbaná údržba verejnej zelene

B.1.2.2 Problémové body – bodové a líniové závady v riešenom území (vid' umiestnenie vo výkrr. č.2):

1. Funkčne a priestorovo neusporiadané verejné priestranstvo s prevládajúcimi spevnenými plochami.
2. Bariéra na verejnom chodníku znemožňujúca pohyb imobilných.
3. Odstavovanie motorových vozidiel zasahujúce do pešej komunikácie.
4. Nevhodne umiestnené mobilné garáže zabierajúce plochy verejnej zelene.
5. Zdevastované plochy verejnej zelene obslužnou dopravou motorovými vozidlami.
6. Provizórna stavba nevhodne pôsobiaca v území.
7. Zásobovanie po nevhodne priestorovo a funkčne usporiadanej spevnenej ploche.
8. Nevhodne široko usporiadaná prístupová komunikácia.
9. Pešia komunikácia (vyšľapaný chodník) na ploche verejnej zelene.
10. Nevhodné odstavovanie motorových vozidiel na obojsmernej obslužnej komunikácii.
11. Provizórne využívaná obslužná komunikácia na odstavovanie motorových vozidiel.
12. Chýbajúce verejné osvetlenie.
13. Absentujúca protihluková stena od zbernej komunikácie mesta.
14. Chýbajúce obratisko vozidiel.
15. Neplnohodnotné využívanie objektu mesta.
16. Nevhodné funkčné usporiadanie spevnenej plochy.
17. Nevhodné priestorové a funkčné usporiadanie líniovej komunikácie s prevládajúcim peším pohybom na dopravnú obsluhu motorovými vozidlami.
18. Uplatnenie tzv. piatej fasády z nadzemných pohľadov.
19. Chýbajúca líniová zeleň – stromoradie pozdĺž komunikácie.
20. Absencia parkovacích stání pi objekte OV limitujúca optimálne využívanie objektu.
21. Nekoncepčné vymedzenie plochy pre umiestnenie zariadení detského ihrisk.
22. Umiestnenie Energobloku znemožňujúce prepojenie parkoviska ŽSK s areálom SOŠ elektrotechnickej
23. Problematický spon drevín, poškodené a vyvetvené dreviny so zlým ťažiskom.
24. Poškodený koreňový systém stromov, čiastočne preschnuté koruny stromov.

B.1.3. Participácia občanov pri riešení problémov sídliska

Mesto prijalo koncepciu zapojenia občanov sídliska – ich participáciu k riešeniu problémov tejto problematiky s výstupom v tejto UŠ. Umožnilo sa im tak zapojiť do verejného života v čo najširšej možnej miere.

Občanom sídliska bol doručený dotazník. Dotazník bol anonymný, kde v základných údajoch o respondentovi mali uviesť adresu, pohlavie a vek. Dotazníkový prieskum zorganizoval Odbor tlačový a zahraničných vecí mesta Žilina.

Dňa 27.08.2019 sa uskutočnilo stretnutie s občanmi za účasti zástupcov obstarávateľa a riešiteľského kolektívu UŠ. Zúčastneným občanom bol prezentovaný Problémový výkres a boli vytvorené podmienky aj na verbálne vyjadrenie postrehov a názorov na revitalizáciu sídliska.

V dotazníku sa mohli vyjadriť k nasledovným definovaným okruhom:

1. Čo považujete za najväčší problém vnútrobloku Hliny VIII ? (označiť mohli max. 3 možnosti)
2. Čo vnímate ako pozitívum tohto vnútrobloku ? (označiť mohli max. 3 možnosti)
3. Čo by sa malo vo vnútrobloku zachovať ? (označiť mohli max. 3 možnosti)
4. Čo by ste uvítali v tejto lokalite
5. Využívate lavičky vo vnútrobloku?

6. Je v tejto lokalite dostatok chodníkov?
7. Aké prvky by ste uprednostnili na detskom ihrisku? (označiť mohli max. 3 možnosti)
8. Máte možnosť triediť odpad v tejto lokalite?

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zo strany tlačového odboru mesta Žilina

Odbor tlačový a zahraničných vecí MsÚ zabezpečoval pri spracovaní UŠ Dotazníkový prieskum vrátane jeho vyhodnotenia.

Výsledok prieskumu poskytol spracovateľovi UŠ pre ktorého boli tieto údaje smerným podkladom k riešeniu UŠ v jej návrhovej fáze.

Závery po stretnutí s občanmi k ich názorom a požiadavkám na revitalizáciu sídliska zo strany spracovateľa UŠ

Názory občanov – obyvateľov sídliska Hliny VIII boli prezentované osobne na stretnutí 27.08.2019 ako aj prostredníctvom vyplnených dotazníkov.

Vyhodnotenie týchto názorov nám potvrdilo, že veľká väčšina problémov riešeného územia – sídliska Hliny VIII, ako sme ich zachytili v našom prieskume a následne graficky spracovali v problémovom výkrese, je rovnako vnímaná obyvateľmi.

Požiadavky občanov môžeme rozdeliť na dve veľké skupiny:

1. Prvá skupina sú názory a požiadavky na prevádzku / údržbu územia, ktoré sú smerované na samosprávu – mesto.
2. Druhá skupina sú názory a požiadavky na spôsob užívania verejných priestorov, existujúce obmedzenia, chýbajúce funkcie a podobne – tieto problémy sú riešené v navrhovanej časti UŠ revitalizácie sídliska.

Ako najzávažnejšie problémy hodnotíme:

- riešenie bezkolíznej dopravnej obsluhy v priestore medzi OC Družba a ZŠ,
- organizáciu parkovania v celom území (nedostatočne definované parkovacie miesta, devastácia plôch zelene v kontakte s komunikáciami),
- zlý technický stav spevnených plôch (dopravná obsluha, parkovanie, pešie chodníky),
- neudržiavané plochy zelene (najmä zanedbaná údržba vysokej zelene, čiastočne aj nevhodná druhová skladba, nevhodný spôsob výsadby),
- chýbajúce zariadenia pre voľnočasové aktivity pre jednotlivé vekové skupiny obyvateľov sídliska,
- chýbajúce priestory pre spoločné aktivity.

Veľmi podstatným poznatkom pre nás je identifikácia obyvateľov zo svojim sídliskom, ktoré aj my vnímame ako veľmi príjemné a zabývané. Sídlisko nepotrebuje zásadné „chirurgické rezy“, ale na verejných priestranstvách realizovať údržbu, optimalizáciu a doplnenie dopravnej obsluhy s maximálnym využitím pozitívneho potenciálu, ktoré Hliny VIII nesporne majú.

B.2 NÁVRH RIEŠENIA

B.2.1 Urbanistický návrh

B.2.1.1 Urbanistická a priestorová charakteristika

V riešenom území sú umiestnené jednotlivé stavby ku ktorým prislúchajú priestranstvá bez umiestnených nadzemných stavieb. Z hľadiska prístupnosti pozemkov rozdeľujeme územie nasledovne:

- Stavby umiestnené na verejne prístupných pozemkoch.
- Stavby umiestnené v uzatvorených areáloch.

Rozhodujúcu polohu v území zaujímajú stavby s verejne prístupnými priestranstvami. Medzi stavby s uzatvorenými areálmi zaraďujeme:

- Materská škola, Lichardova 24A,
- Materská škola, Suvorovova 20,

- Administratívna budova Žilinského samosprávneho kraja, Komenského ul.48,
- Stredné odborné učilište energetické, Komenského ul.50,
- Polyfunkčný objekt Suvorovova, Suvorovova 30.
- Komenského rezidencia“, Komenského 52.

Predmetom návrhu revitalizácie sídliska je riešenie verejných priestranstiev.

B.2.1.2 Urbanistická koncepcia revitalizácie v riešenom území

Predmetom revitalizácie sú verejné priestranstvá vo vymedzenom území pôvodného sídliska. Napriek tomu, že územie sídliska Hliny VIII vykazuje vysokú „zabývanosť“ možno ho rozdeliť na dve časti a s tým súvisiacu urbanistickú koncepciu v navrhovanom riešení UŠ:

A. Urbanistickú časť sídliska s pôvodnou výstavbou ukončenou cca pred 42 rokmi.

Táto časť sídliska sa nachádza v jeho západnej časti. V tejto časti ako keby „zaspal čas“. Napriek tomu to nemusí resp. nie je na škodu veci. Územie síce „dobešlo“ doba ktorá si vyžiada „vstúpiť“ do verejného priestranstva a navrhnúť riešenie ktoré si vyžaduje na jednej strane údržba územia a na druhej strane súčasné normové potreby hlavne v súvislosti s riešením dopravnej obsluhy, no do vnútra nevstúpila „zahusťovacia“ investičná aktivita. Svedčí o tom väčší, ako povedzme „bežný“, rozsah verejných priestranstiev s plochami verejnej zelene.

Koncepcia revitalizácie v tomto vymedzenom území nie je založená na „radikálnych rezoch“. Naznačuje principiálne zachovanie verejných priestranstiev v súčasnom rozsahu. Do plôch so zeleňou navrhovanou na revitalizáciu sa vstupuje minimálne a to len v rozsahu vo väzbe na súčasnú dopravnú obsluhu, kde v neusporiadanej hierarchii existujúceho komunikačného skeletu navrhuje „poriadok“ pridelením funkčnej triedy a kategórie komunikácií s normovým polohovým a smerovým usporiadaním a prípadným doplnením na tieto obslužné komunikácie „zavesených“ odstavňových a parkovacích stání.

B. Urbanistickú časť sídliska kde v pôvodnej výstavbe evidujeme stavebné zásahy od cca roku 2008

Táto časť sídliska sa nachádza na jeho severovýchodnom a východnom okraji. Táto časť sa nachádza bližšie k širšiemu centru mesta, čo určite podmienilo pôvodné umiestňovanie stavieb aj vo forme vyššej občianskej vybavenosti. Na túto OV s príslušnými areálmi sa nevzťahuje kategória verejného priestranstva a tak aj návrh riešenia revitalizácie v tejto UŠ sa na toto územie v zásade nevzťahuje, okrem peších priestranstiev a chodníkov ktoré lemujú tieto stavby / areály po obvode územia. Do týchto priestorov zaraďujeme aj prebiehajúcu rekonštrukciu stavieb (Polyfunkčný dom Komenského rezidencia – bývalá Stavebná fakulta Žilinskej univerzity v Žiline a Polyfunkčný dom Suvorovova - bývalá telekomunikačná budova). Predpokladá sa že súčasťou komplexnej rekonštrukcie týchto stavieb, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie, je aj prislúchajúci areál s riešením internej revitalizácie dielčieho územia.

Pre prehľadnosť navrhovaného riešenia je súčasťou grafickej časti UŠ zaradené a dokumentované aj riešenie v tejto urbanistickej časti riešeného územia.

Urbanistická koncepcia revitalizácie sídliska je založená na:

- akceptovaní založeného dopravného skeletu,
- riešení komplexnej prestavby usporiadania verejných priestranstiev v okolí (po obvode) OC Družba s usporiadaním verejnej dopravnej obsluhy vrátane riešenia primeraných potrieb statickej dopravy,
- akceptovaní polohy a rozsahu sídliskového parku umiestneného v stredozápadnej časti sídliska,
- v rozhodujúcej miere na akceptovaní ostatných plôch verejnej zelene s umiestnenou vzrastlou zeleňou,
- v rozhodujúcej miere s akceptovaním plôch s izolačnou vzrastlou zeleňou medzi sídliskom a cestou I/60 – Mostnou,
- akceptovaní verejného športovo – rekreačného ihriska v jeho súčasnej polohe,

- akceptovaní návrhu na odstránenie provizórnej stavby (bývalého zariadenia staveniska) - Vanes – obchod služby a jeho náhrada riešením parkoviska,
- odporúčaní plnohodnotne využiť objekt mesta so súčasnou jedálňou a výdajom jedál na Komunitné centrum Hliny VIII,
- návrhu „kumulácie“ - umiestnenia zariadení a prvkov pre stretávanie, relax, hry a oddych všetkých vekových skupín obyvateľstva sídliska na verejných plochách vo väzbe na navrhované umiestnenie Komunitného centra, ako doplnenej základnej občianskej vybavenosti mesta, v dotyku s ktorým sú a budú umiestnené kontaktné exteriérové plochy – terasa s posedením, detské ihriská a zariadenia pre hry detí všetkých vekových skupín, športovo relaxačné ihrisko, workoutová vybavenosť, „meeting point“ pred vstupom do ZŠ a so zázemím so všetkými funkciami ktoré vytvára sídlkový park.

B.2.1.3 Organizácia riešeného územia a navrhované urbanistické riešenie v súvislosti s revitalizáciou vo vymedzených sektoroch

Z formálneho hľadiska je, v návrhovej časti UŠ územie sídliska Hliny VIII, rozdelené na sektory označené A až M.

Takto vymedzené sektory umožnia realizovať následné revitalizačné opatrenia v relatívne funkčne a priestorovo uzavretých celkoch.

Navrhované urbanistické riešenie územia vo vymedzených sektoroch

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 5 a 7.

- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy s rozdelením a pridelením funkčnej triedy a kategórie,
- doplnenie peších chodníkov (v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- údržba plôch verejnej zelene (odstránenie a doplnenie vzrastlej zelene),
- doplnenie parkovacích stání (pozdĺžne Lichardova a šikmé obytná ulica),
- doplnenie protihlukovej zábrany od Mostnej ulice,
- doplnenie verejného osvetlenia.

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Suvorovova 4 až 18.

- údržba spevnených plôch,
- doplnenie peších chodníkov (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy s rozdelením na funkčné triedy a kategórie vrátane doplnenia parkovacích stání,
- údržba a doplnenie plôch verejnej zelene (aj po asanácii objektu Vanes),
- odstránenie objektu Vanes – estetickéj závary v území, ako bývalého zariadenia staveniska ešte z výstavby sídliska (provizórna – dočasná stavba) v súčasnosti nevyužívaný
- doplnenie odstavných stání (pozdĺžne a kolmé Lichardova ulica a kolmé Suvorovova ulica)
- návrh nového parkoviska v polohe po odstránení objektu Vanes,
- realizácia stanoviska pre zmesový komunálny odpad (ďalej len „ZKO“) a triedený komunálny odpad (ďalej len „TKO“) pri Suvorovovej ulici.

Sektor C - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Lichardova 1 až 10.

- údržba a stavebné úpravy na komunikácii obytnej ulice (pridelenie funkčnej triedy a kategórie)
- doplnenie pešieho chodníka pri severnej fasáde,
- údržba a doplnenie plôch verejnej zelene (aj na plochách izolačnej zelene od Mostnej ulice),
- realizácia stanovísk pre komunálny odpad („ZKO“ a TKO“) pri Lichardovej ulici.

Sektor D - Areál Materskej školy, Suvorovova 20 (prevažne plocha vyhradeného areálu),

- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,
- stavebné úpravy na komunikácii pred vstupom z východnej strany (obytná ulička + parking zamestnancov),

Sektor E – Plochy verejných priestranstiev okolo OC Družba a Domu služieb („Kľúčové centrum“), Daxnerova 43 a 36.

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu a chodcov vrátane riešenia parkovacích stání (Daxnerova aj Suvorovova ulica),
- doplnenie peších chodníkov (medzi OC Družba a areálom MŠ),

- údržba plôch verejnej zelene,
- realizácia stanoviska pre komunálny odpad (ZKO a TKO) pri Daxnerovej ulici.

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Suvorovova 22 až 28 a Daxnerova 35 až 41.

- doplnenie peších chodníkov (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy s pridelením funkčnej triedy a kategórie vrátane doplnenia šikmých parkovacích stání,
- doplnenie plôch verejnej zelene s chodníkmi k vstupom (po odstránení nepôvodnej spevnenej plochy pri bytovom dome Suvorovova 22 až 24),
- údržba na plochách verejnej zelene,

Sektor G - Areál Materskej školy, Lichardova 24A (vyhradený areál) a plochy verejných priestranstiev Základnej školy, Lichardova 20.

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu a chodcov vrátane riešenia parkovacích stání (pred ZŠ i MŠ),
- umiestnenie vzrastlej zelene na spevnenej rozptyľnej ploche – námestí pred ZŠ,
- údržba spevnených plôch,
- údržba vyhradenej zelene,
- realizácia stanoviska pre komunálny odpad (ZKO a TKO) pri vstupe do MŠ.

Sektor H - Areál polyfunkčného objektu Suvorovova – objektu bývalej telekomunikačnej budovy, Suvorovova 30, areál vo výstavbe.

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu a chodcov vrátane riešenia doplnenia parkovacích stání,
- realizácia verejnej zelene,
- realizácia stanoviska pre komunálny odpad (ZKO a TKO) v areáli

Sektor I - Areály Administratívnej budovy Žilinského samosprávneho kraja, Komenského ul.48 a Stredného odborného učilišťa energetického, Komenského ul.50, uzatvorené areály.

- údržba verejnej zelene,
- údržba spevnených plôch.

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev sídliskového parku.

- rekonštrukcia časti chodníkov na chodníky s mlatovou úpravou,
- stavebné úpravy na ostatných peších komunikáciách (po obvode parku),
- umiestnenie zariadení detských ihrísk,
- údržba na plochách verejnej zelene parku s novým usporiadaním a formovaním plôch,
- údržba športovo rekreačného ihriska, doplnenie workoutových zariadení.

Sektor K – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 26 až 32, 34, 38 až 44 a 46 až 48.

- údržba spevnených plôch,
- údržba plôch verejnej zelene,
- nové usporiadanie plôch vnútrobloku aj s možnosťou uplatnenia tzv. poloverejnej zelene,
- realizácia stanovísk pre komunálny odpad (ZKO a TKO).

Sektor L – Plochy verejných priestranstiev okolo „Komenského rezidencia“ - objektu bývalej Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity, Komenského 52.

- údržba verejnej zelene (popri Komenského a Lichardovej ulici),
- údržba spevnených plôch.

Sektor M – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 11 až 14, 15 až 18 a 20 až 23

- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy s rozdelením na funkčné triedy a kategórie vrátane doplnenia parkovacích stání (kolmé na devastovaných plochách verejnej zelene a pozdĺžne Lichardova ulica,
- rekonštrukcia chodníkov vo vnútroblokoch
- údržba a doplnenie plôch verejnej zelene,
- doplnenie peších plôch pre terasy pri navrhovanom objekte komunitného centra
- realizácia stanovísk komunálny odpad (ZKO a TKO) pri Lichardovej ulici.

B.2.2 Návrh dopravy

B.2.2.1 Koncepcia dopravného riešenia

Navrhované riešenie akceptuje existujúci nadradený skelet dopravnej infraštruktúry kontaktujúci po obvode riešené územie. Ten je reprezentovaný súčasnými automobilovými komunikáciami v príslušnej kategórii a funkčnej triede, ktoré je kompatibilné s riešením v ÚPN – M Žilina v platnom znení. Ide o komunikácie Mostná cesta I/60, Komenského a Suvorovova.

Navrhovaná koncepcia revitalizácie verejných priestranstiev v časti navrhovaného dopravného riešenia v tejto UŠ sa týka verejných priestranstiev mimo uzavretých areálov s OV na východnom okraji riešeného územia a objektov polyfunkčných stavieb na ktoré bolo vydané právoplatné stavebné povolenie (Polyfunkčný dom Komenského rezidencia a Polyfunkčný dom Suvorovova). Taktiež nie je predmetom revitalizácie v časti navrhovaného dopravného riešenia zrealizovaná výstavba novostavby 4 obytných blokov – „Nové bývanie“ súčasťou ktorých bolo realizované komplexné riešenie verejnej dopravnej obsluhy obslužnou dopravou (navrhovaná revitalizácia v UŠ sa výhradne dotýka len samotného vnútrobloku s chodníkom a verejnou zeleňou).

Koncepcia revitalizácia dopravného skeletu v urbanistickej časti sídliska s pôvodnou výstavbou ukončenou cca pred 42 rokmi.

Navrhované riešenie s nárokmi na nasledovné investičné aktivity (po spracovaní UŠ) sa dotýka územia sídliska s pôvodnou výstavbou ukončenou pred cca 42 rokmi. Vtedajšie nároky na riešenie dopravnej obsluhy sa pohybovali v rozsahu cca 25-30% oproti súčasným legislatívnym požiadavkám na ich dimenzovanie. Zodpovedá tomu stav v realizovaných kategóriách komunikácií s prístupom dopravnej automobilovej obsluhy (napr. šírkové usporiadanie komunikácií) a v dimenzovaní odstavných a parkovacích stání (pri objektoch bytových domov s hromadnou bytovou výstavbou a objektoch občianskej vybavenosti).

Navrhované riešenie zachováva existujúci skelet (schému riešenia) dopravnej obsluhy. Navrhuje jeho internú hierarchizáciu s rozdelením komunikácií na komunikácie funkčnej triedy C3, D1(obytné ulice so zmiešaným pohybom chodcov a vozidiel) a D3. Cyklisti budú využívať túto upravenú dopravnú infraštruktúru. Na komunikácie C3 a D1 sú navrhované „zavesené“ odstavné a parkovacie stánia. V koncepcii navrhovaného dopravného riešenia sa vylučuje možný prejazd vozidiel, ktorý by „preťal“ riešené územie. Pri riešení odstavných a parkovacích stání nebol stanovený cieľ pokryť normové požiadavky na ich dimenzovanie. Sú výhradne riešené pri, na rekonštrukciu v príslušnej funkčnej triede a kategórii určených, existujúcich komunikáciách. Povrchová úprava dopĺňaných aj rekonštruovaných plôch parkovacích a odstavných stání z vsakovacej betónovej eko dlažby vrátane spádovania (prívalové dažde) do plôch zelene.

Akceptovaný je založený systém peších komunikácií doplnený o chodníky v polohách kde si to vyžiadalo navrhované riešenie. Ide prevažne o navrhované chodníky v polohe vychodených na plochách verejnej zelene. V centrálnej časti sídliskového parku sú navrhované mlatové chodníky (v polohe súčasných), ktoré sú charakterom bližšie chodníkom umiestneným v parkoch s verejnou zeleňou. Ostatné chodníky navrhujeme dláždené zámkovou betónovou dlažbou.

V zmysle plánovanej legislatívy požadujúcej pri realizovaní novostavby resp. významnej obnovy budovy umiestnenie dobíjajúcich staníc pre elektromobily navrhujeme možné body ich umiestnenia (navrhnutých cca 47 miest pre prípadné umiestnenie dobíjacej stanice, v každom prípade je ich počet limitovaný okrem priestorových a ekonomických obmedzení aj stavom infraštruktúry – v tomto prípade kapacitnými požiadavkami na nn vedenia).

Koncepcia dopravného riešenia revitalizácie sídliska je založená na:

- akceptovaní priestorového a polohového riešenia zberno - obslužných komunikácií v existujúcej funkčnej triede a kategórii po obvode sídliska (Mostná - Lichardova, Komenského, Suvorovova),
- akceptovaní riešenia obslužných komunikácií vstupujúcich do „vnútra“ sídliska (hlavne s umiestnenou obytnou výstavbou bytových domov) ako koncových (zaslepených) v prevládajúcej forme riešených vo forme obytných ulíc so zmiešaným pohybom chodcov a vozidiel,
- akceptovaní súčasného skeletu peších komunikácií doplnených v prevažnej miere len o komunikácie na identifikovaných vychodených chodníkoch na plochách verejnej zelene,
- akceptovaní doplnenia parkovacích a odstavných stání v prevažnej miere „zavesených“ na existujúce a pre prístup dopravnej obsluhy vymedzené existujúce komunikácie,

- riešenie komplexnej prestavby usporiadania verejných priestranstiev v okolí (po obvode) OC Družba s usporiadaním verejnej dopravnej obsluhy vrátane riešenia potrieb statickej dopravy pre osobné automobily (vetva „F“) a pre dopravnú obsluhu a zásobovanie OC Družba (vetva „E“),
- povrchová úprava dopĺňaných aj rekonštruovaných plôch parkovacích a odstavných stání z vsakovacej betónovej eko dlažby vrátane spádovania (prívalové dažde) do plôch zelene – vodozádržné opatrenia pozri v časti B.2.3. Návrh zelene.
- povrchová úprava peších chodníkov betónová zámková dlažba spolu so spádovaním do zelene podporujúca vodozádržné opatrenia
- povrchová úprava chodníkov v sídliskovom parku s mlatovou úpravou
- orientačný návrh umiestnenia dobíjajúcich staníc pre elektromobily

B.2.2.2 Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 5 a 7.

- stavebné úpravy na komunikácii – vetva „R“ vo funkčnej triede časť C3 a časť D1 vrátane riešenia a umiestnenia, na tieto komunikácie, „zavesených“ parkovacích a odstavných stání pre osobné automobily,
- doplnenie peších chodníkov (v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- doplnenie protihlukovej zábrany od Mostnej ulice.

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Suvorovova 4 až 18.

- údržba spevnených plôch,
- doplnenie peších chodníkov (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- stavebné úpravy na komunikácii – vetvy „A“ a „B“ vo funkčnej triede C3 vrátane riešenia a umiestnenia, na túto komunikáciu, „zavesených“ parkovacích a odstavných stání pre osobné automobily (pozdĺžne a kolmé Lichardova ulica a kolmé Suvorovova ulica),
- návrh nového parkoviska pre osobné automobily s komunikáciou - vetva „C“ vo funkčnej triede C3 v polohe po odstránení objektu Vanes,

Sektor C - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Lichardova 1 až 10.

- údržba a stavebné úpravy na komunikácii obytnej ulice vo funkčnej triede D1 vrátane parkovacích a odstavných stání pre osobné automobily,
- doplnenie pešieho chodníka pri severnej fasáde obytného bloku,

Sektor D - Areál Materskej školy, Suvorovova 20 (prevažne plocha vyhradeného areálu),

- údržba spevnených plôch pred a vo vnútri areálu vo funkčnej triede D3 vrátane doplnenie pešieho chodníka
- stavebné úpravy na komunikácii pred vstupom do MŠ z východnej strany vo funkčnej triede D1.

Sektor E – Plochy verejných priestranstiev okolo OC Družba a Domu služieb („Kľúčové centrum“), Daxnerova 43 a 36.

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu vetvy „E“ a „F“ vrátane riešenia doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily (Daxnerova aj Suvorovova ulica) vo funkčnej triede C3 a chodcov vo funkčnej triede D3, vrátane riešenia doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily (Daxnerova aj Suvorovova ulica),
- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (medzi OC Družba a areálom MŠ),

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Suvorovova 22 až 28 a Daxnerova 35 až 41.

- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy – vetva „H“ s funkčnou triedou D1 vrátane doplnenia šikmých parkovacích stání pre osobné automobily,
- zrušenie vybetónovanej (spevnenej) plochy a jej náhrada verejnou zeleňou a chodníkmi k vstupom pred objektom obytného bloku Suvorovova 22 a 24.

Sektor G - Areál Materskej školy, Lichardova 24A (vyhradený areál) a plochy verejných priestranstiev Základnej školy, Lichardova 20.

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu – vetvy „G“ a „I“ vrátane riešenia parkovacích stání pre osobné automobily (pred ZŠ i MŠ) vo funkčnej triede D1 a chodcov vo funkčnej triede D3 (pred ZŠ i MŠ),
- údržba spevnených plôch,

Sektor H - Areál polyfunkčného objektu Suvorovova – objektu bývalej telekomunikačnej budovy, Suvorovova 30, areál vo výstavbe.

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu a chodcov (funkčné triedy D1 a D3) vrátane riešenia doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily v zmysle projektu stavby (vydané stavebné povolenie),

Sektor I - Areály Administratívnej budovy Žilinského samosprávneho kraja, Komenského ul.48 a Stredného odborného učilišťa energetického, Komenského ul.50, uzatvorené areály.

- údržba spevnených plôch vo vnútri areálov.
- údržba komunikácie s parkovaním – vetva „J“ vo funkčnej triede D1

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev sídliskového parku.

- rekonštrukcia časti chodníkov vo funkčnej triede D3 na chodníky s mlatovou úpravou,
- stavebné úpravy na ostatných peších komunikáciách vo funkčnej triede D3 (po obvode parku),

Sektor K – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 26 až 32, 34, 38 až 44 a 46 až 48.

- údržba obslužných komunikácií – vetvy „K“ a „L“
- údržba spevnených plôch – chodníkov vo funkčnej triede D3,
- nové trasovanie chodníka vo funkčnej triede D3 vo vútrobloku

Sektor L – Plochy verejných priestranstiev okolo „Komenského rezidencia“ - objektu bývalej Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity, Komenského 52.

- údržba spevnených plôch popri Komenského a Lichardovej ulici – chodníkov vo funkčnej triede D3,
- údržba vútroareálových spevnených plôch vo funkčnej triede D1.

Sektor M – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 11 až 14, 15 až 18 a 20 až 23

- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy – vetva „M“ vo funkčnej triede C3 a vetvy „N“, „O“ a „P“ vo funkčnej triede D1 vrátane doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily (pozdĺžne Lichardova ul, kolmé vetvy „N“, „O“ a „P“
- rekonštrukcia chodníkov popri Lichardovej ulici a obytných blokoch vo funkčnej triede D3
- rekonštrukcia a doplnenie chodníkov križujúcich plochy verejnej zelene vo funkčnej triede D3
- doplnenie peších plôch vo funkčnej triede D3 pre terasy pri navrhovanom objekte komunitného centra.

Posúdenie riešenia statickej dopravy

Navrhované riešenie statickej dopravy sa v rozhodujúcej miere dotýka územia sídliska s pôvodnou výstavbou ukončenou pred cca 42 rokmi. Vtedajšie nároky na riešenie odstavných a parkovacích stání sa pohybovali v rozsahu cca 25-30% oproti súčasným legislatívnym požiadavkám na ich dimenzovanie.

Územie s vyhradenými areálmi (vyššia OV) a objektami polyfunkčnej výstavby vo výstavbe

V území s vyhradenými areálmi a rozostavanými prestavbami pôvodných objektov na východnej a severovýchodnej časti riešeného územia evidujeme nasledovné riešenie statickej dopravy, ktoré riešenie UŠ akceptuje. Ide o nasledovné počty vyhradených parkovacích stání:

-Úrad ŽSK, 16 (dvor) +36 (parkovisko), 5 (pri Suvorovovej) =	60 p.m.,
-SOŠ Elektrotechnická (dvor)	26 p.m.,
-Komenského rezidencia 74 (dvor) + 42 (rad. garáže na teréne) =	116 p.m.,
-DOEM s.r.o	8 p.m.,
-Polyfunkčný dom Suvorovova 4 (pri Suvorovovej) + 29 (dvor) + 65 (garáže) =	98 p.m.,
-4 bytové domy Lichardova 94 (na teréne) + 96 (garáže) =	190 p.m.,
Spolu:	498 p.m.

Územie s pôvodnou výstavbou s bytovými domami a OV postavenou pred cca 42 rokmi

Súčasný stav

V území s pôvodnou výstavbou s bytovými domami a základnou OV postavenou pred 42 rokmi evidujeme v súčasnosti nasledovné riešenie statickej dopravy. Do uvedených počtov zaraďujeme len oficiálne počty parkovacích a odstavných stání, nezaraďujeme využívané spenené plochy pôvodne určené pre iné využitie dopravnej obsluhy (napr. plochy pri OC Družba využívané „divoko“ na parkovanie vozidiel). Ide o nasledovné počty vyhradených parkovacích a odstavných stání:

-Parkovacie a odstavné stánia	190 p.m.,
-Garáže	57 p.m.,
Spolu	247 p.m.

Navrhované riešenie

V pôvodnom území riešenie v UŠ navrhuje:

-Parkovacie a odstavné stánia	392 p.m.,
-Garáže spolu	57 p.m.,
Spolu	449 p.m.

Posúdenie potrieb

Základná OV:

-OC Družba (z návštevníkov)	16 p.m.,
-Dom služieb – Troják (z úžitkovej plochy)	7 p.m.,
-ZŠ + MŠ Lichardova (zo zamestnancov)	6 p.m.,
-MŠ Suvorovova	2 p.m.,
Spolu	31 p.m.

Bytová výstavba (spolu 612 b.j.):

-Odstavné stánia pri koef. 1,25 p.m./byt	765 p.m.,
-Odstavné stánia pri koef. 1,50 p.m./byt	918 p.m.,

Závery pri riešení statickej dopravy

V navrhovanom riešení v UŠ v území s pôvodnou výstavbou evidujeme prírastok 202 parkovacích miest.

Návrh riešenia v UŠ pri celkových potrebách parkovacích a odstavných stání pri použití koeficientu 1,25 (v území prevládajú menšie byty) 796 p.m. a navrhovanom riešení 449 p.m. vykrýva normové potreby na 56,40 % (deficit 347 p.m.).

Návrh riešenia v UŠ pri celkových potrebách parkovacích a odstavných stání pri použití koeficientu 1,50 (priemerný - vysledovaný koeficient používaný pri spracovaní ÚPP a ÚPD) 918 p.m. a navrhovanom riešení 449 p.m. vykrýva normové potreby na 48,91 % (deficit 469 p.m.).

Pri riešení revitalizácie sídliska nebolo cieľom navrhnuť počet odstavných a parkovacích stání vyplývajúci z aktuálnych normových potrieb v princípe na úkor rozhodujúcich plôch verejnej zelene. Deficit parkovacích a odstavných stání bude nutné riešiť v rámci parkovacích domov mimo riešeného územia, tak ako je to navrhované v ÚPN-M v platnom znení.

Všetky navrhované aj rekonštruované parkovacie plochy navrhujeme zhotoviť zo vsakovacej eko dlažby.

B.2.3 Návrh zelene

B.2.3.1 Koncepcia riešenia verejnej zelene

Koncepcia riešenia novonavrhovanej zelene je determinovaná pôvodnou vegetáciou drevín, ktorá je síce riešená nekonceptne (čo spôsobuje v určitých miestach funkčné a estetické problémy), ale na strane druhej tvorí nesmierne dôležitú a funkčnú zložku zelenej mestskej infraštruktúry ktorá je dôležitá nielen pre sídlisko samotné. Preto návrh riešenia zelene nepočíta s masívnou asanáciou drevín a potrebou následnej dosadby, ale dopĺňa existujúcu zeleň o funkčné a estetické prvky ako sú trvalkovo krovité výsadby a systém vodozadržných opatrení umiestnených v okrasných záhonoch.

Existujúcu zeleň tvoria vzrastlé dreviny vo vekovej skladbe 40 – 50 rokov a mladšie výsadby. V poslednom období bola zeleň dopĺňaná o solitérne dreviny vo vekovej skladbe 10 – 20 rokov. Tieto dreviny slúžia ako nosný prvok novonavrhovaným zeleným prvkom na sídlisku. Momentálne sa v riešenom území nachádza 595 kusov vzrastlých drevín mimo drevín nachádzajúcich sa v pásme izolačnej zelene z toho 25 hodnotíme ako hodnotné dreviny a 36 drevín navrhujeme na presadenie prípadne asanáciu z dôvodu zdravotného stavu, prípadne to vyžaduje novonavrhované koncepčné riešenie územia. Návrh riešenia počíta aj s novou výsadbou drevín a to v počte 42 kusov v rôznych častiach riešeného územia.

Návrh riešenia verejnej zelene sa snaží čo najviac využiť súčasnú hodnotnú vzrastlú zeleň a súčasne ju doplniť o funkčné zelené prvky ktoré budú estetické a zároveň funkčné v dobe klimatických zmien.

B.2.3.2 Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 5 a 7.

Plochy verejnej zelene pri obytných blokoch Lichardova 5 až 7 sú tvorené prevažne izolačnou zeleňou, ktorá izoluje obytný blok od frekventovanej komunikácie, ktorú tvorí Mostná ulica. Táto zeleň plní dostatočne túto funkciu a návrh riešenia preto do tohto priestoru výrazne nevstupuje. Existujúca zeleň obsahuje všetky etáže funkčnej a kvalitnej izolačnej zelene a preto je dôležité v budúcnosti túto zeleň podporovať kvalitnou a pravidelnou údržbou.

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Suvorovova 4 až 18.

Medzi obytným blokom Suvorovova 4 až 18 a objektom materskej školy sa nachádza menší verejný priestor, ktorý je tvorený prevažne zeleňou. Nachádza sa tu 24 vzrastlých drevín z toho 4 sme vyhodnotili ako hodnotné a to tri exempláre Javoru horského (*Acer pseudoplatanus*) a jedna Borovica limbová (*Pinus cembra*). Návrh riešenia počíta s doplnením rabatových trvalkovo krovitých záhonov v jednotlivých častiach riešeného priestoru. Tieto záhony budú slúžiť ako estetický doplnok zelene a zároveň aj ako priestor na vsak dažďovej vody zo spevnených plôch.

Sektor C - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Lichardova 1 až 10.

Plochy verejnej zelene sú tvorené funkčnou izolačnou zeleňou. V tomto priestore nenavrhujeme výrazné zmeny len odporúčania na pravidelnú údržbu zelene, tak aby dlhodobo spĺňala funkčné parametre izolačnej zelene v mestskom priestore.

Sektor D - Areál Materskej školy, Suvorovova 20 (prevažne plocha vyhradeného areálu),

Návrh úprav zelene nepočíta s výrazným zásahom do plôch vyhradených areálov v tomto území. Je ale dôležité v týchto areáloch dbať na monitoring a údržbu drevinovej vegetácie tak aby tieto dreviny v budúcnosti neboli pre tieto plochy nebezpečné.

Sektor E – Plochy verejných priestranstiev okolo OC Družba a Domu služieb („Kľúčové centrum“), Daxnerova 43 a 36.

Táto plocha prešla v návrhu riešenia zmenou organizácie dopravy a tým pádom aj zmenou spevnených plôch. V tomto priestore sa vytvára menšie verejné priestranstvo s vymedzenou statickou dopravou. Aby sa dali vykonať tieto zmeny je potrebná asanácia prípadne presadenie dvoch vzrastlých drevín. Tieto dreviny neboli hodnotené ako hodnotné a jedná sa o sadovnícky a vzrastovo nezáujímavé dreviny. Na druhej strane návrh počíta s výsadbou 9 drevín popri budove OC Družba. V podobnom charaktere ako v celej riešenej lokalite je doplnený tento priestor o trvalkovo krovité záhony v miernych terénnych depresiách, ktoré slúžia na vsak zrážkovej vody z priľahlých spevnených plôch.

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Suvorovova 22 až 28 a Daxnerova 35 až 41.

Tento priestor priamo nadväzuje na plochy verejných priestranstiev pred OC Družba a to v podobe trvalkovo krovitých výsadiieb riešených funkčne ako vsak dažďovej vody. Ide o jeden väčší záhon, ktorý mierne oddeľuje verejný a poloverejný priestor v tejto lokalite. Návrh statickej dopravy počíta s navýšením parkovacích miest, čo v tomto priestore vyžaduje asanáciu 3 vzrastlých drevín. Ide o dreviny vyvetvené s nízkou sadovníckou hodnotou a asanáciou týchto drevín sa priestor presvetlí, čo bude pozitívne pre obyvateľov a taktiež pre sadovnícky hodnotnejšiu zeleň ktorá rastie v tesnej blízkosti týchto drevín.

Sektor G - Areál Materskej školy, Lichardova 24A (vyhradený areál) a plochy verejných priestranstiev Základnej školy, Lichardova 20.

V priestoroch materskej školy návrh riešenia výrazne nezasahuje do funkčného usporiadania areálu vyhradenej zelene. Odporúčame arboristické zhodnotenie drevín tak aby sa predišlo prípadným opadom suchých konárov a v horšom prípade vyvráteniu stromu.

Najvýraznejšia zmena sa týka priestoru pred základnou školou. Tento priestor je doplnený o 32 novovysadených vzrastlých drevín, ktoré sú vysadené v pravidelnom rasti o spone 5,5 m x 5,5 m a podchodnou výškou minimálne 3,5 m. Takto vysadený priestor vytvorí takzvané zelené námestie pred školou. Spon a podchodná výška korún stromov zabezpečia vzdušnosť a funkčnosť celého priestoru a zároveň vytvoria zaujímavé zelené predpolie základnej školy. Koncepčná nová výsadba a nová organizácia dopravy bude vyžadovať asanáciu prípadne presadenie 6 vzrastlých drevín bez výraznej sadovníckej hodnoty.

Sektor H - Areál polyfunkčného objektu „Suvorovova“ – objektu bývalej telekomunikačnej budovy, Suvorovova 30, areál vo výstavbe.

Návrh riešenia vychádza z projektovej dokumentácie sadových úprav riešených pre tento polyfunkčný areál.

Sektor I - Areály Administratívnej budovy Žilinského samosprávneho kraja, Komenského ul.48 a Stredného odborného učilišťa energetického, Komenského ul.50, uzatvorené areály.

Návrh riešenia výrazne nezasahuje do týchto areálov, ktoré nie sú v správe mesta. Tieto areály majú zeleň a jej údržbu riešené vo vlastnej réžii.

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev sídliskového parku.

Najdôležitejšou časťou úprav zelene predstavuje centrálna časť sídliska, ktorú možno charakterizovať ako miestny verejný park. Návrh rieši túto plochu tak, že upravuje funkčné usporiadanie priestoru a to na detské ihriská rozdelené podľa vekovej kategórie a centrálnu pobytovú lúku určenú na rôzne voľnočasové aktivity. Vstupy do parku sú lemované trvalkovo krovitými výsadbami, ktoré sú riešené tak aby slúžili na vsak zrážkovej vody. Na to aby sa vytvorila rozľahlejšia pobytová lúka je potrebné presadiť prípadne asanovať 9 drevín, ktoré nie sú sadovnícky hodnotné.

Zaujímavosťou navrhovanej parkovej úpravy je aj jemne zvlnený povrch prostredníctvom terénnych modelácií, ktoré na jednej strane vymedzujú funkčné usporiadanie jednotlivých plôch a na druhej strane sú aj funkčne začlenené do voľnočasového využívania tohto priestoru (napr. na sánkovanie v zimných mesiacoch, na pikniky v letných mesiacoch prípadne na rôzne detské hry v exteriéri počas celého roka). Terénna modelácia postupne prechádza v spodnej časti priestoru do terénnej depresie, ktorá je súčasťou väčšieho záhona a slúži ako prirodzený priestor na vsak zrážkovej vody pre celú lokalitu.

Výhodou tohto priestoru je aj priame napojenie na navrhované komunitné centrum, ktoré bude pre obyvateľov v budúcnosti jeho funkčnou súčasťou.

Sektor K – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 26 až 32, 34, 38 až 44 a 46 až 48.

Výraznejšiu zmenu navrhujeme vo vnútrobloku, ktorý je momentálne bez väčšieho využitia. Návrh riešenia počíta s úpravou chodníka tak že bude vymedzovať vnútroblok na dve polovice a následne strihaný živý plot rovnomerne rozdelí priestor. Táto zmena vytvorí poloverejný priestor, ktorý bude na jednej strane priechodný a zároveň vytvorí menšie plochy pre jednotlivé vchody objektu, čím vzniknú menšie polosúkromné predzáhradky.

Sektor L – Plochy verejných priestranstiev okolo „Komenského rezidencia“ - objektu bývalej Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity, Komenského 52.

V tomto prípade ide o areál a budovu vo výstavbe a návrh riešenia vychádza z projektovej dokumentácie sadových úprav pre tento objekt.

Sektor M – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 11 až 14, 15 až 18 a 20 až 23

Jednotlivé obytné bloky vytvárajú medzi sebou menšie verejne prístupné vnútrobloky, ktoré sú špecifické nekonceptnou a prehustenou výsadbou vzrastlých drevín. Tento stav jednotlivých blokov vytvára tienisté a kľudové miesta pričom zeleň plní veľmi dobre izolačnú funkciu pre celý priestor sídliska. Návrh riešenia podporuje existujúci stav a to tak, že ponecháva tieto kľudové priestory a dopĺňa ich o trvalkovo krovité záhony pri ktorých sa bude nachádzať potrebný mobiliár. Takto sa vytvoria pri obytných blokoch odpočinkové miesta pod korunami existujúcich drevín, pričom budú tieto miesta obklopené podrastovými rastlinami. Vo vnútroblokoch sa nachádza aj šesť sadovnícky hodnotných drevín ako jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), duglaska tisolistá (*Pseudotsuga menziesii*),

pagaštan konský (*Aesculus hippocastaneum*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), pagaštan konský (*Aesculus hippocastaneum*) a borovica lesná (*Pinus sylvestris*). Prehustená výsadba existujúcich stromov doplnená o podrastové trvalky sa z vnútroblokov postupne otvára do vzdušnejších a otvorenejších priestranstiev a vyúsťuje do centrálneho sídliskového parku.

B.2.4 Návrh malej architektúry

B.2.4.1 Koncepcia riešenia malej architektúry

Koncepcia riešenia malej architektúry podporuje základné ciele urbanistickej štúdie na dotvorenie verejných priestranstiev so zámerom vytvorenia plnohodnotného obytného prostredia. Okrem vyhodnotenia súčasného stavu malej architektúry v riešenom území z hľadiska jej rozsahu, rozmiestnenia a funkčnosti, resp. nefunkčnosti či estetického alebo technického opotrebenia boli pre koncepciu determinujúce výstupy z požiadaviek obyvateľov formulované v rámci participatívnych procesov (pozri B.1.3.). Tieto boli čiastočne korigované zámermi mesta na riešenie jednotlivých čiastkových problémov, pričom tieto zábery neboli v rozpore s autorským názorom spracovateľov urbanistickej štúdie (napr. nahradenie viacerých menších detských ihrísk jedným rozsiahlejším ihriskom s kvalitným zariadením, koncentrácia miest pre zber komunálneho odpadu a pod.)

Navrhované rozmiestnenie prvkov malej architektúry podporuje koncepciu centrálneho priestoru „sídliskového parku“ vrátane dotykových priestorov pred ZŠ Lichardova a pred OC Družba s podporou aktivít pre všetky vekové skupiny obyvateľov. Ostatné priestory sú doplnené prvkami malej architektúry len v minimálnom „servisnom“ rozsahu, ponechávajúcom vnútrobloky medzi jednotlivými obytnými domami ako kludové poloverejné priestranstvá.

Prvky malej architektúry delíme do troch základných skupín:

- základné vybavenie – lavičky, odpadkové koše, stojany na bicykle, osvetlenie
- prvky pre rôznovekové aktivity - detské ihrisko pre menšie deti, hracie prvky pre väčšie deti, workoutové prvky, petangové ihrisko
- stanoviská pre zber komunálneho odpadu (ZKO a TKO)

B.2.4.2 Navrhované riešenie malej architektúry vo vymedzených sektoroch

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 5 a 7.

Navrhovaná parková lavička, doplnené verejné osvetlenie.

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Suvorovova 4 až 18.

Navrhované parkové lavičky, odpadkové koše, doplnené verejné osvetlenie, miesto pre zber KO.

Sektor C - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Lichardova 1 až 10.

Miesto pre zber KO.

Sektor D - Areál Materskej školy, Suvorovova 20 (prevažne plocha vyhradeného areálu),

Navrhovaná parková lavička, stojan na bicykle.

Sektor E – Plochy verejných priestranstiev okolo OC Družba a Domu služieb („Kľúčové centrum“), Daxnerova 43 a 36.

Navrhované parkové lavičky, stojany na bicykle, odpadkové koše, doplnené verejné osvetlenie, miesto pre zber KO.

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Suvorovova 22 až 28 a Daxnerova 35 až 41.

Navrhovaný odpadkový kôš, doplnené verejné osvetlenie, miesto pre zber KO.

Sektor G - Areál Materskej školy, Lichardova 24A (vyhradený areál) a plochy verejných priestranstiev Základnej školy, Lichardova 20.

Navrhované parkové lavičky, stojany na bicykle, odpadkové koše, doplnené verejné osvetlenie.

V tomto sektore sa nachádza športové ihrisko, tu navrhujeme obnovu povrchu a doplnenie vybavenia o workoutové prvky v priestore rozšírenej plochy existujúceho ihriska.

Sektor H - Areál polyfunkčného objektu Suvorovova – objektu bývalej telekomunikačnej budovy, Suvorovova 30, areál vo výstavbe.

Bez navrhovaných prvkov.

Sektor I - Areály Administratívnej budovy Žilinského samosprávneho kraja, Komenského ul.48 a Stredného odborného učilišťa energetického, Komenského ul.50, uzatvorené areály.

Navrhované odpadkové koše na verejnom chodníku.

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev sídliskového parku.

Navrhované parkové lavičky, stojany na bicykle, odpadkové koše, doplnené verejné osvetlenie.

V tomto sektore sa nachádza vymedzený priestor ihriska pre menšie deti, v časti parku situované prvky pre aktivity väčších detí zároveň využívajúce terénnu modeláciu. V kontakte s parkom je navrhované komunitné centrum s možným umiestnením rôznych doplnkových aktivít prevádzkovaných komunitným centrom (petang, záhradný šach a pod.)

Sektor K – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 26 až 32, 34, 38 až 44 a 46 až 48.

Navrhované parkové lavičky, odpadkové koše, doplnené verejné osvetlenie, miesto pre zber KO.

Sektor L – Plochy verejných priestranstiev okolo „Komenského rezidencia“ - objektu bývalej Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity, Komenského 52.

Navrhované odpadkové koše na verejnom chodníku.

Sektor M – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 11 až 14, 15 až 18 a 20 až 23.

Navrhované parkové lavičky, odpadkové koše, doplnené verejné osvetlenie, miesto pre zber KO.

B.2.4.3 Charakteristika navrhovaných prvkov

Navrhované prvky malej architektúry – parkové lavičky, stojany na bicykle, odpadkové koše – použiť typové výrobky renomovaných dodávateľov, s vysokým nárokom na estetiku, funkčnosť a vysokú odolnosť. Lavičky navrhujeme s operadlami, sedacia plocha drevená, príklady prvkov sú v obrazovej prílohe a v grafickej časti.

Pre prvky detského ihriska navrhujeme ohradený areál s pieskovým alebo štrkovým povrchom. Prvky pre aktivitu väčších detí navrhujeme z prírodných materiálov, s maximálnym využitím terénnych modelácií a existujúcich prírodných prvkov (vzrastlá zeleň). Podklad trávnatý, mulčovací kôra, štrk. Príklady prvkov sú v obrazovej prílohe a v grafickej časti.

Pre všetky prvky – použiť výhradne certifikované hracie prvky, požadovaná vysoká estetická a technická úroveň, uprednostniť prírodné materiály, podklad sypký prírodný materiál – piesok, štrk, nedoporučujeme gumenné plošné prvky, dodržať STN EN 1176, STN EN 1177. STN EN 1176 upravuje všeobecné bezpečnostné požiadavky na detské ihriská a skúšobné metódy, ďalšie špecifické bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy na jednotlivé druhy zariadení, návod na inštaláciu, kontrolu, údržbu a prevádzku týchto zariadení. STN EN 1177 ustanovuje napr. povrch ihriska, ktorý musí byť spôsobilý stlmiť náraz, ďalej bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy.

Stanoviská komunálneho odpadu navrhujeme koncentrovať do blokov so všetkými druhmi odpadov – separovaný aj zmesový komunálny odpad. Navrhujeme uzamykateľné oceľové objekty porastené popínavou zeleňou. V prípade požiadavky mesta na realizáciu polozapustených resp. zapustených kontajnerov je potrebné v ďalších stupňoch projektovej prípravy navrhovaných polohu stanoviť pre zber komunálneho odpadu prispôbiť prípadnej overenej existencii podzemných sietí.

B.3. ZÁVERY

B.3.1. Všeobecne

Vypracovaná Urbanistická štúdia citlivo navrhla pretvorenie a dotvorenie verejných priestorov sídliska Hliny VIII, hlavne v priestoroch s pôvodnou výstavbou ukončenou pred 42 rokmi a navrhla smerovanie pre vytvorenie plnohodnotného, atraktívneho, funkčne a esteticky vyváženého obytného prostredia. Zapojenie občanov do revitalizácie vytvorilo podmienky pre ich užšiu participáciu s obecným a životným prostredím ktoré užívajú, stotožnia sa s ním a zoberú ho za svoje.

Na základe analýzy problémov identifikovaných v grafickej (v.č.2 Problémový výkres) a textovej časti, vyhodnotením ankety od občanov tlačovým odborom mesta bolo v riešenom území navrhnuté koncepčné smerovanie v jednotlivých priestoroch vútroblokov v synergii s celkovým charakterom sídliska a jeho štruktúr, pretvorenie a dotvorenie verejných priestorov sídliska tak, aby táto mohla slúžiť ako východiskový podklad pre spracovanie následných projektových dokumentácií obnovy vymedzeného priestoru.

B.3.2. Sumarizácia navrhovaného riešenia pre jednotlivé sektory

Sektor A – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 5 a 7.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- stavebné úpravy na komunikácii – vetva „R“ vo funkčnej triede časť C3 a časť D1 vrátane riešenia a umiestnenia, na tieto komunikácie, „zavesených“ parkovacích a odstavných stání pre osobné automobily,
- doplnenie peších chodníkov (v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- doplnenie protihlukovej zábrany od Mostnej ulice

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Plochy verejnej zelene pri obytných blokoch Lichardova 5 až 7 sú tvorené prevažne izolačnou zeleňou, ktorá izoluje obytný blok od frekventovanej komunikácie, ktorú tvorí Mostná ulica. Táto zeleň plní dostatočne túto funkciu a návrh riešenia preto do tohto priestoru výrazne nevstupuje. Existujúca zeleň obsahuje všetky etáže funkčnej a kvalitnej izolačnej zelene a preto je dôležité v budúcnosti túto zeleň podporovať kvalitnou a pravidelnou údržbou

Návrh malej architektúry

- parková lavička,
- doplnené verejné osvetlenie

Sektor B - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Suvorovova 4 až 18.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- údržba spevnených plôch,
- doplnenie peších chodníkov (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),
- stavebné úpravy na komunikácii – vetvy „A“ a „B“ vo funkčnej triede C3 vrátane riešenia a umiestnenia, na túto komunikáciu, „zavesených“ parkovacích a odstavných stání pre osobné automobily (pozdĺžne a kolmé Lichardova ulica a kolmé Suvorovova ulica),
- návrh nového parkoviska pre osobné automobily s komunikáciou - vetva „C“ vo funkčnej triede C3 v polohe po odstránení objektu Vanes

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Medzi obytným blokom Suvorovova 4 až 18 a objektom materskej školy sa nachádza menší verejný priestor, ktorý je tvorený prevažne zeleňou. Nachádza sa tu 24 vzrastlých drevín z toho 4 sme vyhodnotili ako hodnotné a to tri exempláre Javoru horského (*Acer pseudoplatanus*) a jedna Borovica limbová (*Pinus cembra*). Návrh riešenia počíta s doplnením rabatových trvalkovo krovitých záhonov v jednotlivých častiach riešeného priestoru. Tieto záhony budú slúžiť ako estetický doplnok zelene a zároveň aj ako priestor na vsak dažďovej vody zo spevnených plôch

Návrh malej architektúry

- parkové lavičky,
- odpadkové koše,
- doplnené verejné osvetlenie,
- miesto pre zber KO

Sektor C - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Lichardova 1 až 10.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- údržba a stavebné úpravy na komunikácii obytnej ulice vo funkčnej triede D1 vrátane parkovacích a odstavných stání pre osobné automobily,
- doplnenie pešieho chodníka pri severnej fasáde obytného bloku

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Plochy verejnej zelene sú tvorené funkčnou izolačnou zeleňou. V tomto priestore nenavrhujeme výrazné zmeny len odporúčania na pravidelnú údržbu zelene, tak aby dlhodobo spĺňala funkčné parametre izolačnej zelene v mestskom priestore

Návrh malej architektúry

- miesto pre zber KO

Sektor D - Areál Materskej školy, Suvorovova 20 (prevažne plocha vyhradeného areálu),
Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- údržba spevnených plôch pred a vo vnútri areálu vo funkčnej triede D3 vrátane doplnenie pešieho chodníka

- stavebné úpravy na komunikácii pred vstupom do MŠ z východnej strany vo funkčnej triede D1

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Návrh úprav zelene nepočíta s výrazným zásahom do plôch vyhradených areálov v tomto území. Je ale dôležité v týchto areáloch dbať na monitoring a údržbu drevinovej vegetácie tak aby tieto dreviny v budúcnosti neboli pre tieto plochy nebezpečné

Návrh malej architektúry

- parková lavička,
- stojan na bicykle

Sektor E – Plochy verejných priestranstiev okolo OC Družba a Domu služieb („Kľúčové centrum“),
Daxnerova 43 a 36.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu vetvy „E“ a „F“ vrátane riešenia doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily (Daxnerova aj Suvorovova ulica) vo funkčnej triede C3 a chodcov vo funkčnej triede D3, vrátane riešenia doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily (Daxnerova aj Suvorovova ulica),

- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (medzi OC Družba a areálom MŠ)

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Táto plocha prešla v návrhu riešenia zmenou organizácie dopravy a tým pádom aj zmenou spevnených plôch. V tomto priestore sa vytvára menšie priestranstvo s vymedzenou statickou dopravou. Aby sa dali vykonať tieto zmeny je potrebná asanácia prípadne presadenie dvoch vzrastlých drevín. Tieto dreviny neboli hodnotené ako hodnotné a jedná sa o sadovnícky a vzrastovo nezaujímavé dreviny. Na druhej strane návrh počíta s výsadbou 9 drevín popri budove OC Družba. V podobnom charaktere ako v celej riešenej lokalite je doplnený tento priestor o trvalkovo krovité záhony v miernych terénnych depresiách, ktoré slúžia na vsak zrážkovej vody z priľahlých spevnených plôch

Návrh malej architektúry

- parkové lavičky,
- stojany na bicykle,
- odpadkové koše,
- doplnené verejné osvetlenie,
- miesto pre zber KO

Sektor F - Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Suvorovova 22 až 28 a Daxnerova 35 až 41.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- doplnenie peších chodníkov vo funkčnej triede D3 (aj v polohe vychodených chodníkov na plochách verejnej zelene),

- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy – vetva „H“ s funkčnou triedou D1 vrátane doplnenia šikmých parkovacích stání pre osobné automobily,

- zrušenie vybetónovanej (spevnenej) plochy a jej náhrada verejnou zeleňou a chodníkmi k vstupom pred objektom obytného bloku Suvorovova 22 a 24

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Tento priestor priamo nadväzuje na plochy verejných priestranstiev pred OC Družba a to v podobe trvalkovo krovitých výsadiieb riešených funkčne ako vsak dažďovej vody. Ide o jeden väčší záhon, ktorý mierne oddeľuje verejný a poloverejný priestor v tejto lokalite. Návrh statickej dopravy počíta s navýšením parkovacích miest, čo v tomto priestore vyžaduje asanáciu 3 vzrastlých drevín. Ide o dreviny vyvetvené s nízkou sadovníckou hodnotou a asanáciou týchto drevín sa priestor presvetlí, čo bude pozitívne pre obyvateľov a taktiež pre sadovnícky hodnotnejšiu zeleň ktorá rastie v tesnej blízkosti týchto drevín

Návrh malej architektúry

- odpadkový kôš,
- doplnené verejné osvetlenie,
- miesto pre zber KO

Sektor G - Areál Materskej školy, Lichardova 24A (vyhradený areál) a plochy verejných priestranstiev Základnej školy, Lichardova 20.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu – vetvy „G“ a „I“ vrátane riešenia parkovacích stání pre osobné automobily (pred ZŠ i MŠ) vo funkčnej triede D1 a chodcov vo funkčnej triede D3 (pred ZŠ i MŠ),

- údržba spevnených plôch

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- V priestoroch materskej školy návrh riešenia výrazne nezasahuje do funkčného usporiadania areálu vyhradenej zelene. Odporúčame arboristické zhodnotenie drevín tak aby sa predišlo prípadným opadom suchých konárov a v horšom prípade vyvráteniu stromu

- Najvýraznejšia zmena sa týka priestoru pred základnou školou. Tento priestor je doplnený o 32 novovysadených vzrastlých drevín, ktoré sú vysadené v pravidelnom rastru o spon 5,5 m x 5,5 m a podchodnou výškou minimálne 3,5 m. Takto vysadený priestor vytvorí takzvané zelené námestie pred školou. Spon a podchodná výška korún stromov zabezpečia vzdušnosť a funkčnosť celého priestoru a zároveň vytvoria zaujímavé zelené predpolie základnej školy. Koncepčná nová výsadba a nová organizácia dopravy bude vyžadovať asanáciu prípadne presadenie 6 vzrastlých drevín bez výraznej sadovníckej hodnoty

Návrh malej architektúry

- parkové lavičky,

- stojany na bicykle,

- odpadkové koše,

- doplnené verejné osvetlenie.

- obnova povrchu a doplnenie vybavenia o workoutové prvky na športovom ihrisku

Sektor H - Areál polyfunkčného objektu Suvorovova – objektu bývalej telekomunikačnej budovy, Suvorovova 30, areál vo výstavbe.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- nové usporiadanie spevnených verejných plôch pre obslužnú dopravu a chodcov (funkčné triedy D1 a D3) vrátane riešenia doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily v zmysle projektu stavby (vydané stavebné povolenie)

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Návrh riešenia vychádza z projektovej dokumentácie sadových úprav riešených pre tento polyfunkčný areál

Návrh malej architektúry

Bez navrhovaných prvkov

Sektor I - Areály Administratívnej budovy Žilinského samosprávneho kraja, Komenského ul.48 a Stredného odborného učilišťa energetického, Komenského ul.50, uzatvorené areály.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- údržba spevnených plôch vo vnútri areálov.

- údržba komunikácie s parkovaním – vetva „J“ vo funkčnej triede D1

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Návrh riešenia výrazne nezasahuje do týchto areálov, ktoré nie sú v správe mesta. Tieto areály majú zeleň a jej údržbu riešené vo vlastnej réžii

Návrh malej architektúry

- odpadkové koše na verejnom chodníku

Sektor J - Plochy verejných priestranstiev sídliskového parku.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- rekonštrukcia časti chodníkov vo funkčnej triede D3 na chodníky s mlatovou úpravou,
- stavebné úpravy na ostatných peších komunikáciách vo funkčnej triede D3 (po obvode parku),

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Najdôležitejšou časťou úprav zelene predstavuje centrálna časť sídliska, ktorú možno charakterizovať ako miestny verejný park. Návrh rieši túto plochu tak, že upravuje funkčné usporiadanie priestoru a to na detské ihriská rozdelené podľa vekovej kategórie a centrálnu pobytovú lúku určenú na rôzne voľnočasové aktivity. Vstupy do parku sú lemované trvalkovo krovitými výsadbami, ktoré sú riešené tak aby slúžili na vsak zrážkovej vody. Na to aby sa vytvorila rozľahlejšia pobytová lúka je potrebné presadiť prípadne asanovať 9 drevín, ktoré nie sú sadovnícky hodnotné.
- Zaujímavosťou navrhovanej parkovej úpravy je aj jemne zvlnený povrch prostredníctvom terénnych modelácií, ktoré na jednej strane vymedzujú funkčné usporiadanie jednotlivých plôch a na druhej strane sú aj funkčne začlenené do voľnočasového využívania tohto priestoru (napr. na sánkovanie v zimných mesiacoch, na pikniky v letných mesiacoch prípadne na rôzne detské hry v exteriéri počas celého roka). Terénna modelácia postupne prechádza v spodnej časti priestoru do terénnej depresie, ktorá je súčasťou väčšieho záhona a slúži ako prirodzený priestor na vsak zrážkovej vody pre celú lokalitu.
- Výhodou tohto priestoru je aj priame napojenie na navrhované komunitné centrum, ktoré bude pre obyvateľov v budúcnosti jeho funkčnou súčasťou

Návrh malej architektúry

- parkové lavičky,
- stojany na bicykle,
- odpadkové koše,
- doplnené verejné osvetlenie.

V tomto sektore sa nachádza vymedzený priestor ihriska pre menšie deti, v časti parku situované prvky pre aktivity väčších detí zároveň využívajúce terénnu modeláciu. V kontakte s parkom je navrhované komunitné centrum s možným umiestnením rôznych doplnkových aktivít prevádzkovaných komunitným centrom (petang, záhradný šach a pod.)

Sektor K – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 26 až 32, 34, 38 až 44 a 46 až 48.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- údržba obslužných komunikácií – vetvy „K“ a „L“
- údržba spevnených plôch – chodníkov vo funkčnej triede D3,
- nové trasovanie chodníka vo funkčnej triede D3 vo vútrobloku

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Výraznejšiu zmenu navrhujeme vo vnútrobloku, ktorý je momentálne bez väčšieho využitia. Návrh riešenia počíta s úpravou chodníka tak že bude vymedzovať vnútroblok na dve polovice a následne strihaný živý plot rovnomerne rozdelí priestor. Táto zmena vytvorí poloverejný priestor, ktorý bude na jednej strane priechodný a zároveň vytvorí menšie plochy pre jednotlivé vchody objektu, čím vzniknú menšie polosúkromné predzáhradky

Návrh malej architektúry

- parkové lavičky,
- odpadkové koše,
- doplnené verejné osvetlenie,
- miesto pre zber KO

Sektor L – Plochy verejných priestranstiev okolo „Komenského rezidencia“ - objektu bývalej Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity, Komenského 52.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- údržba spevnených plôch popri Komenského a Lichardovej ulici – chodníkov vo funkčnej triede D3,
- údržba vútroareálových spevnených plôch vo funkčnej triede D1

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- V tomto prípade ide o areál a budovu vo výstavbe a návrh riešenia vychádza z projektovej dokumentácie sadových úprav pre tento objekt

Návrh malej architektúry

- odpadkové koše na verejnom chodníku

Sektor M – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 11 až 14, 15 až 18 a 20 až 23.

Navrhované dopravné riešenie vo vymedzených sektoroch

- stavebné úpravy na komunikáciách dopravnej obsluhy – vetva „M“ vo funkčnej triede C3 a vetvy „N“, „O“ a „P“ vo funkčnej triede D1 vrátane doplnenia parkovacích stání pre osobné automobily (pozdĺžne Lichardova ul, kolmé vetvy „N“, „O“ a „P“)
- rekonštrukcia chodníkov popri Lichardovej ulici a obytných blokoch vo funkčnej triede D3
- rekonštrukcia a doplnenie chodníkov krížujúcich plochy verejnej zelene vo funkčnej triede D3
- doplnenie peších plôch vo funkčnej triede D3 pre terasy pri navrhovanom objekte komunitného centra

Navrhované riešenie verejnej zelene vo vymedzených sektoroch

- Jednotlivé obytné bloky vytvárajú medzi sebou menšie verejne prístupné vnútrobloky, ktoré sú špecifické nekoncepčnou a prehustenou výsadbou vzrastlých drevín. Tento stav jednotlivých blokov vytvára tienisté a kľudové miesta pričom zeleň plní veľmi dobre izolačnú funkciu pre celý priestor sídliska. Návrh riešenia podporuje existujúci stav a to tak, že ponecháva tieto kľudové priestory a dopĺňa ich o trvalkovo krovité záhony pri ktorých sa bude nachádzať potrebný mobiliár. Takto sa vytvoria pri obytných blokoch odpočinkové miesta pod korunami existujúcich drevín, pričom budú tieto miesta obklopené podrostovými rastlinami. Vo vnútroblokoch sa nachádza aj šesť sadovnícky hodnotných drevín ako jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), duglaska tisolistá (*Pseudotsuga menziesii*), pagaštan konský (*Aesculus hippocastaneum*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), pagaštan konský (*Aesculus hippocastaneum*) a borovica lesná (*Pinus sylvestris*). Prehustená výsadba existujúcich stromov doplnená o podrostové trvalky sa z vnútroblokov postupne otvára do vzdušnejších a otvorenejších priestranstiev a vyúsťuje do centrálneho sídliskového parku

Návrh malej architektúry

- parkové lavičky,
- odpadkové koše,
- doplnené verejné osvetlenie,
- miesto pre zber KO

B.3.3. Odporúčané prioritné priestory na revitalizáciu v sídlisku

Na základe znalosti územia pri navrhovaného rozsahu revitalizačných opatrení odporúčame nasledovnú prioritu riešenia dielčích území pri zabezpečení následnej projektovej prípravy:

1. **Riešenie okolia a vnútrobloku OC Družba - Sektor E** – Plochy verejných priestranstiev okolo OC Družba a Domu služieb („Kľúčové centrum“), Daxnerova 43 a 36.
2. **Riešenie vnútroblokov – Sektor M** – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 11 až 14, 15 až 18 a 20 až 23.
3. **Riešenie okolia a vnútroblokov - Sektor A** – Plochy verejných priestranstiev okolo obytných blokov Lichardova 5 a 7. a **riešenie okolia a vnútroblokov - Sektor B** - Plochy verejných priestranstiev okolo obytného bloku Suvorovova 4 až 18.
4. **Riešenie sídliskového parku a predpolia ZŠ - Sektor J** - Plochy verejných priestranstiev sídliskového parku a **Sektor G** - Areál Materskej školy, Lichardova 24A (vyhradený areál) a plochy verejných priestranstiev okolo Základnej školy, Lichardova 20.

B.3.4. Záver

Sídlisko Hliny VIII nepotrebuje zásadné zásahy do existujúcej štruktúry. Na verejných priestranstvách je navrhované realizovať údržbu, optimalizáciu usporiadania priestorov a funkčného usporiadania dopravnej obsluhy, doplnenie malej architektúry, to všetko pri využití pozitívneho potenciálu, ktoré sídlisko Hliny VIII má.

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

C.1. Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Podrobné výsledky a vyhodnotenie participačného procesu z obyvateľmi sídliska Hliny VIII. Vráťane výsledkov dotazníkového prieskumu je k dispozícii na Odbore tlačovom a zahraničných vecí MsÚ a na webovej stránke mesta Žilina.

D. DOKLADOVÁ ČASŤ

Dokladová časť je súčasťou elaborátu obstarávateľa. Súčasťou sú odpovede na žiadosti od obstarávateľa o poskytnutí podkladov od dotknutých inštitúcií (spávcovia inžinierskych sietí, odpoveď ŽSK na rokovanie ap.)